

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED,
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 197. SZÁM,

Debrecen, 1939 augusztus 30 szerda

ÁRA: 12 FILLÉR

Zoltai Lajos meghalt

— Tudósítás a 6. oldalon. —

A háború elkerülhető

Chamberlain beszéde enyhülést hozott a nemzetközi feszültségben

„Az angol kormány örömmel üdvözlé az alkalmat, hogy megbeszélhesse Németországgal a különböző kérdéseket — A német-lengyel ellentéteket meg lehet és meg kellene oldani békés úton“

Chamberlain beszéde jó hatást keltett

Hitler viszonzválaszát kedden este külön repülőgépen vitték Londonba

Háborús jellegű védelmi intézkedések Olaszországban
Közvetítésre ajánkozott a belga király és a holland királynő

London, aug. 29. Az angol alsóház kedden délután 3 órakor megkezdte ülését.

A parlament előtt szokatlanul komoly hangulatú tömeg várta a történelmi nevezetességű ülésre érkező képviselőket.

Az alsóház túlszűfolt ülésében Chamberlain miniszterelnök a következőket mondotta:

— A Ház utolsó ülése óta a helyzet fővonásai csak keveset változtak. A katasztrófa, amit akkor említettem még nem ért utól bennünket. A mai időkben helyesnek találjuk, ha a Házat a lehetőségig állandóan tájékoztatjuk a helyzet fejleményei felől.

Azt hiszem, hogy a sajtót ismét a lehető legmesszebbmenő önmegtartóztatásra kell intennem. Hallottunk például valamit az angol kormány által Hitlerhez intézett üzenet valószínű tartalmának ismertetéséről. Ez az ismertetés csak merő kitalálás, az első ponttól az utolsóig és nagyon sajnálatos, hogy akadnak újságírók, akik ilyen felelőséggel terhelik magukat, amely nemcsak őket, de talán az összes országok népeit is érintheti.

Ismertetni fogom az utóbbi napok történetét. A kormány politikája természetesen semit sem változott. (Lelkes éljenzés.) Ezután röviden közölte, hogy Hitler kancellár beszélgetésre hívta magához Lenderson berlini angol

nagykövetet és javasolta, hogy repüljön hazán Londonba. Pénteken este kaptuk a nagykövet és Hitler beszélgetéséről szóló jelentéseket — folytatta Chamberlain, — de a rejtjeles megfejtés csak éjjelkor ért véget, én magam csak másnap láttam az egész szöveget. Azt hallottuk tőle hogy Berlinben nem tartják szükségesnek, hogy a nagykövet még ugyanazon a napon visszatérjen, hanem a németek a lehető legnagyobb súlyt helyezik arra, hogy gondosan tanulmányozzuk a hozzánk intézett közléseiket. Válaszunk végső szövegét tegnap vitte vissza Berlinbe a nagykövet és az elmúlt éjszaka nyújtotta át Hitlernek. Nagyon szívesen adnék kimerítő felvilágosítást a Háznak Hitlerrel váltott közléseink tartalmáról, de nem egyeznek a közérdekkel, hogy ezeket a bizalmas iratokat nyilvánosságra hozzuk. Azt azonban jelezhetem, hogy általában milyen pontokkal foglalkoznak.

Hitler nagysúlyt helyezett arra, hogy megértesse az angol kormánnyal tökéletes és maradandó jellegű angol-német megegyezés létrejöttét kívánó óhaját, másrészt nem hagyta kétségben az angol kormányt a német-lengyel kérdés elintézésének sürgősségét illetően. Az angol kormány ugyancsak gyakran hangoztatta: örömmel üdvözlé az alkalmat, hogy megbeszélhesse Németországgal a kü-

lönöző kérdéseket. Azonban minden azon a módon fordul meg, amelyen a Németország és Lengyelország közötti közvetlen ellentéteket kezelik. Világosan kijelentjük, hogy Lengyelország iránt vállalt kötelezettségeinket, amelyek az augusztus 25-i egyezményben nyertek végleges alapot, végre fogjuk hajtani. Az angol kormány nem egyszer kijelentette, hogy a német-lengyel ellentéteket meg lehet és meg kellene oldani békés úton. Reméli, hogy mindkét kormány minden lehető erőfeszítését elsősorban arra irányítja,

hogy megakadályozza az incidensek kiújulását.

A helyzet a jelen pillanatban az hogy várjuk Hitler választát közléseinkre. Rendíthetetlenül bíznunk abban, hogy fel vagyunk készülve minden eshetőségre. A háború vagy béke kérdése még nincs eldöntve, még remélünk és még dolgozunk a békéért, de hajszálnyit sem engedünk abból, amit magunk elé tűztünk.

Az alsóház tagjai nagy éljenzéssel fogadták Chamberlain miniszterelnök beszédét.

A pártok szónokai a békés megoldás mellett

Greenwood, a munkáspárti ellenzék h. vezére rövid felszólalásában ezeket mondotta:

— Lengyelország nem fogja a sírba követni azokat a nemzeteket, amelyek a támadók áldozataivá lettek. Ha szerencsésen elkerülhetjük a borzalmakat, úgy a világ államférfiainak az lesz kötelességük, hogy az emberiség problémáit a végleges megegyezés és a becsületes együttműködés útján, a támadások végleges kizárásával oldják meg.

Sir Archibald Sinclair, a szabad-
elvű ellenzék vezére kijelentette:
— Nem tűrhetjük, hogy egymást

kövessék a támadások és újabb követelések, de másrészt elismerést érdemelnek a békés megoldást célzó erőfeszítések. Örvedetes, hogy Anglia ebben a tekintetben is a világ közvéleményének megfelelően járt el. A belga miniszterelnök, a pápa és Roosevelt elnök szavatai a világ népeire fordulnak a háború elkerülését sürgetve, a Németország és Lengyelország közötti észszerű tárgyalások útján. Az utolsó szót Hitlernek kell kimondania s az angol kormány mindent elkövet annak lehelőre tételére, hogy Hitler a tárgyalás és a béke mellett emeljen szót.

Gallacher képviselő, az angol alsóház egyetlen kommunista tagja kijelentette, hogy esküdt ellensége minden fasiszta támadásnak, de úgy véli, hogy mindent el kell követni a katasztrófa elkerülésére.

Az alsóház ezután a jövő hét keddjére, szeptember 5-re halasztotta ülését.

A lordok házában lord Halifax külügyminiszter Chamberlain miniszterelnök szavaival egyező nyilatkozatban ismertette az angol-

német eszmecserét.

Lord Snell, a munkáspárti ellenzék nevében hangoztatta, hogy a munkáspárt lelkesedéssel pártolná minden ama további problémák barátságos megfontolását, amelyeket meg kell oldani Európában.

Lord Crewe, a szabadelvű ellenzék nevében melegen helyeselte a kormány politikáját. Végül a lordok háza ugyancsak a jövő hét keddjére napolta el ülését.

„Isten áldja jó öreg Chamberlain” kiáltotta London népe

London, augusztus 29. Chamberlain miniszterelnök a Reuter Iroda parlamenti tudósítója szerint feltűnően nyugodt, szilárd, biztos hangon mondotta el beszédét.

A ház látható megnyugvással vette tudomásul, hogy a helyzet még nem vált irányíthatatlanná.

A képviselők ismételen szokatlannul meleg éljenzéssel szakították félbe a miniszterelnököt és kijelentéseit egyhangú helyesléssel fogadták.

Adélutánj órákban VI. György király félóra hosszat tartó magánhallgatáson fogadta a miniszterelnököt,

aki a legutóbbi fejleményekről tett jelentést az uralkodónak. Az ucca közönsége lelkesen megéljenzte a miniszterelnököt.

»Isten áldja jó öreg Chamber-

lain!« — kiáltották a Buckingham-palota előtt.

A délután folyamán Chamberlain egy óráig tartó tanácskozást folytatott a szakszervezeti tanács és a parlamenti munkáspárt együttes bizottságának tagjaival.

A küldöttség a gyermekeknek Londonból való elszállítását kérte a miniszterelnöktől.

A Reuter Iroda értesülése szerint Chamberlain ezt a kérést teljesíthetetlennek tartotta.

Röviddel 7 óra előtt Eden volt külügyminiszter a legnagyobb sietséggel a külügyi hivatalba érkezett. A Press Assotiation parlamenti vizsgálata valószínűnek tartja, hogy az események fejlődése szükségessé fogja tenni, hogy a parlament legközelebbi ülését már csütörtökön tartsák.

Jó hatás Berlinben

„Tárgyalások útján is megoldható lesz a válság.”

Berlin aug. 29. (MTL) Chamberlain angol miniszterelnök keddi délutáni alsóházi beszéde Berlinben általában jó hatást keltett. Német politikai körökben hangoztatták, hogy a beszéd meggondolt és tárgyilagos volt. Ugyanezek a körök rámutatnak arra, hogy Németország nem mondhat le eddigi követeléseiről és nem térhet le eddigi álláspontjáról, mindamelltt még mindig nem lehetetlen, hogy tárgyalások útján is megoldható

lesz a válság, de hozzáfűzik, hogy a lengyel kormány s a német kormány között, mint Berlinben mondják, eddig még semmiféle közvetlen érintkezés nem jött létre.

London, augusztus 29. Londoni politikai körök kedden este Chamberlain beszéde nyomán kevésbé sötétben látok, mert azt állapítják meg, hogy a beszéd nyitva hagyja az ajtót a nemzetközi viszály békés rendezésére.

Hitler választát repülőgépen vitték Londonba

Berlin, aug. 29. (MTL) Hitler vezér kedden este 7.15 órakor az új birodalmi kancellária dolgozó szobájában fogadta Henderson berlini angol nagykövetet. Angol politikai körökből szerzett értesülés szerint ebből az alkalomból átnyújtotta Hendersonnak a német birodalmi kormány választát az angol kormány hétfőn este átadott közleményére. Henderson fogadásán Ribbentrop külügyminiszter, valamint Schmidt követ is jelen volt.

Henderson nagykövet Hitlernél tett látogatása 7.40 órakor ért véget. Ugy tudják, hogy német részről még szóbeli fejtegetéseket fűztek a tegnapi angol közlésre adott

válaszhoz.

Berlin, aug. 29. Berlini illetékes körökből származó értesülés szerint a német kormány viszontválasztát még este külön repülőgépen vitték Londonba. Hír szerint Henderson Berlinben maradt, de egyik titkára este 8 óra tájban a tempelhofi repülőtérrel elutazott.

London, augusztus 29. Az a repülőgép, amelyen Henderson berlini angol nagykövet hétfőn Berlinbe repült, kedden délután 3.30 órakor leszállt a London melletti repülőtérre. Utasai: két német és egy angol. Megérkezésüket a legnagyobb gondossággal igyekeztek eltitkolni, de közülük egyik sem Henderson nagykövet.

Mikor lenne céltalan minden további beszéd...

Berlin, augusztus 29. A Frankfurter Zeitung keddi száma írja: Bármit is visz magával Londonba Henderson, német felfogást, indítványt, vagy követelést, minél inkább kiszélesíti a problémakört, annál gondosabbnak kell az angol tanulmányozásnak lennie. Mi mindenesetre csak azt az egyet szögezzük le — a lap —, ha An-

liának és Franciaország Lengyelországgal megkötött szerződésai azt jelentenék, hogy az angol kormánynak, amely a nyugati hatalmak szószólójának szerepét vállalta el, nincs módjában a lengyelektől a német jogigényt megfelelően kielégítő megoldást kérni, akkor céltalan minden további be-

A belga király és holland királynő közvetítésre vállalkozik

Brüsszel, augusztus 29. Belga politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Pierlot miniszterelnök, aki egyben külügyminiszter is, közvetlenül a hétfő esti minisztertanács után sorra egymásután fogadta a francia, angol, német és olasz nagykövetet, továbbá a lengyel követet.

A diplomaták sorozatos látogatásából ezekben a körökben arra következtetnek, hogy mégis sor kerülhet egy újabb belga békeközvetítésre.

Pierlot miniszterelnök, aki a minisztertanács befejezése után éjjel félegykor távozott a miniszterelnökségről, kijelentette, hogy semmiféle nyilatkozatot nem tehet. Az Independance Belge beszámol arról a híresztelésről, hogy állítólag Olaszország kérte volna fel a belga kormányt, hogy eszközölje

ki az uralkodó további békeközvetítő lépését. Mindezeket a híreszteléseket a belga sajtó a legnagyobb kételkedéssel fogadja és hangsúlyozza, hogy sohasem volt az óvatosság szükségesebb, mint ezúttal.

Brüsszel, augusztus 29. Pierlot belga miniszterelnök kedden megerősítette, hogy III. Lipót belga király és Vilma holland királynő közvetítőként felajánlotta jószolgálatát Németország, Olaszország, Franciaország, Anglia és Lengyelország kormányainak.

Páris, augusztus 29. A francia kormány éppúgy, mint az angol kormány kedden délután kedvező választ adott a belga kormánynak arra az ajánlatára, hogy a jelenlegi válság békés megoldására felajánlja jószolgálatát. A holland kormány hasonló értelmű közlése még nem érkezett meg Párisba.

Feszült várakozás Rómában

Róma, augusztus 29. (MTL) A feszült várakozás Rómában tart — állapítják meg ma este az olasz lapok s ezt a benyomást megerősíti Chamberlain miniszterelnök beszéde is.

A Lavoro Fascista szerint az olasz közvélemény nyugodt magatartása korántsem jelenti azt, hogy Olaszország nincs tisztában a lehető veszélyekkel. Minthogy

ilyen veszélyek bekövetkezhetnek, mindazok, akiknek nem kell a városban maradniok, jobban tessék, ha családjukkal együtt vidékre költöznek. A sajtó szerint a kormány a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy Olaszország lakossága megőrizze nyugalmát, hidegvérét és hogy a lakosságot ne izgassák rémhírekkel.

Rendkívüli intézkedések Olaszországban

Magánrepülőgépeknek tilos a repülés. — Szünetel a magánautóforgalom. — Egy tál húsétel a vendéglőkben.

Róma, augusztus 29. A hivatalos lap rendeletét közöl, amely megtiltja a magánrepülőgépeknek Olaszország, a gyarmatok és az olasz szigetek felett való átrepülését.

Az elmúlt éjszaka az Olaszország és Franciaország közötti telefonösszeköttetés megszakadt.

Róma, augusztus 29. Szerdától kezdődően valamennyi olasz étteremben csak egy tál húst vagy halat lehet kiszolgáltatni.

Vasárnap éjféltől szünetel a magángépkocsik forgalma. A katonai

hatóságok kivételesen megengedhetik a gépkocsik használatát azoknak, akik igazolják, hogy a magánéletben katonai célokból van szükségük kocsijukra.

Róma, augusztus 29. Csütörtöktől, augusztus 31-től kezdődően a napilapok legfeljebb tíz oldalon jelenhetnek meg.

Párizs, aug. 29. Mint a Havas Iroda a Vatikánvárosból jelenti, ott légvédelmi intézkedéseket léptettek életbe. A rendes villamslámpák helyébe két lámpákat szereltek.

Rómából elköltöztetik az aggastyánokat és nőket

Róma, aug. 29. Hivatalos közleményt adtak ki, amely mindazokat — főleg aggastyánokat, nőket és gyermekeket —, akik nagy városi központokban laknak, felszó-

lítja, hogy a lehetőség szerint kisebb helyekre költözzenek és használják ki azt, hogy ezidőszent a közlekedési eszközök rendelkezésre állanak.

Védelmi intézkedések Svájcban

Bern, aug. 29. A határőrcsapatok felvonulása nyugodtan és higgadtan zajlott le. A délelőtti folyamán feleskették a csapatokat, aztán emszállták a határt. Ezzel kapcsolatban a szövetségi tanács megtiltotta a repülőgép közlekedést. A lakosságot felszólították, hogy lehetőség szerint csökkentse a telefonbeszélgetéseket.

A vasútak, a posta, a táviró, távbeszélő és kórházak mátol kezdve katonai bíraskodás alá tartoznak.

A szövetségi tanács kedden jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely az ország védelme és semlegességének fenntartása céljából sürgős intézkedéseket rendel el.

Dánia és Litvánia semleges

Berlin, augusztus 29. Jól tájékozott körökből származó értesülés szerint Waizsacker külügyi államtitkár kedden fogadta Dánia és Litvánia követeit. Közölte velük, hogy Németország fegyveres összefés esetén tiszteletben fogja tartani ezeknek az államoknak a semlegességét.

Cauxas, augusztus 29. Litvánia és Lengyelország között megsza-

kad a távbeszélőösszeköttetés.

Kopenhága, augusztus 29. Munch külügyminiszter kijelentette a Dán Távirati Iroda munkatársának, hogy német részről biztosították Dániát semlegességének tiszteletben tartásáról, hasonló nyilatkozattal, mint amilyent Németország Hollandiának, Belgiumnak és Luxemburnak adott.

Tisó kiáltványa a német csapatok szlovákiai bevonulásáról

Prága, augusztus 29. A Der Neue Tag szerint Tisó szlovák miniszterelnök kormánya nevében szöveget intézett Szlovákia lakosságához, amelyben bejelenti, hogy a szlovák állam függetlenségének és területi épségének védelmére a lengyel fenyegetéssel szemben a szlovák köztársaság és a német birodalom közti vérszerződés alapján német

csapatokat helyeznek el a szlovák állam területén, hogy szükség esetén a szlovák hadsereggel vállvetve távolítsák el az ellenséget az állam határaitól.

Tisó felszólítja a lakosságot, hogy a német csapatokat barátokként üdvözölje és mindenképpen legyen szolgálatukra.

Eszterházy János erélyesen visszautasítja Mach Sanyó vádaskodásait Magyarország és a magyar sajtó ellen

Pozsony, augusztus 29. Általános feltűnést keltett a szlovák kormány intézkedése, amellyel Szlovákia területéről kitiltotta az összes lengyel lapokat, a protektorátusban megjelenő cseh újságokat és a magyarországi sajtótermékek közül a Szlovákia területére bejáró két lapot.

A tömeges lapkitiltással kapcsolatban ismét megszólalt Mach Sándor, Szlovákia sokat szereplő propagandafőnöke, aki Mach Sanyó néven hosszú időn keresztül a pozsonyi rádió magyarellenes propagandáját irányította.

Mach Sanyó kedden a következőket mondotta a lapkitiltásokkal kapcsolatban:

— Szükség volt tisztogatási intézkedéseink során erre a rendelkezésre is. A lengyel lapok becsmérológ irtak hónapok óta a szlovák nemzetről és nagy szövetségéről, Németországról. A cseh lapok írásmódjára sem felel meg és a magyar lapok kitiltására pedig főként az adott okot, hogy hírszolgálatukkal, riasztó hírekkel háborús pszichózist teremtettek országunkban.

— A rendkívüli idők rendkívüli intézkedéseket igényelnek.

De Mach Sanyó, aki egyébként most a Hlinka-gárda főparancsnoka, a Slovenska Pravda című lapban is nyilatkozik. »Mit csinál Budapest?« címmel írt cikkében azzal vádolja a magyarokat, hogy nem elég világosan nyilatkoztak meg Németország mellett s hogy Magyarországon újabban megint üldözik a szlovákokat. Kijelenti, hogy ők — már mint a szlovákok — nem feledkeznek meg magyarországi testvéreikről és nem fejezték ki a magyarok ellen.

Erre gróf Esterházy János, a szlovákiai magyarság vezére is nyilatkozik a pozsonyi Új Híreknek.

— A szlovákiai magyarság az európai helyzet komolyságához mérten nyugodtan és higgadtan viselkedik — mondotta Esterházy.

— A szlovákiai magyarság, bár sok elintézetlen kívánsága van, átérzi azt, hogy milyen sorsdöntő napokat él át és ezért, hogy könynyítse a szlovák kormány helyzetét, saját égető követeléseivel éppen tapintatból nem hozakodik elő.

A továbbiakban megállapítja,

V i g s z i n h á z

A romantikus szerelem
ragyogó filmje:

**Csodálatos
szerelem**

Fősz.: GUSTAV FRÖHLICH
— Jenny Jugo

a Slovenska Pravda lépjen köze azért, hogy a magyarokat baráti körében megtartsa. Magyarország politikája nyílt és egyenes tengelypolitika.

— A szlovákiai magyarság poli-

tikája ennek folytán ugyanez az — végzi Esterházy nyilatkozata —, amely abban esúcsosodik ki, hogy teljes törvénytiszteletünk mellett semilyen jogunkról nem mondunk le.

Jugoszlávia nem tett semmiféle katonai intézkedést

Belgrád, aug. 29. (MTL.) Egész van. Semmiféle katonai intézkedést nem tettek.

Románia hangsúlyozza semlegességét

Bukarest, augusztus 29. Kormánykörök véleménye szerint Tatarescu volt miniszterelnök és párisi nagykövet visszahívása szoros kapcsolatban áll Románia kifejezett semlegességével.

Tatarescu nem mindenkor követte a bukaresti kormány utasításait és különösen Románia ma-

gatartása tekintetében folytatott egyéni politikát. Visszahívása tulajdonképpen felmentést jelent.

Román politikai körök hangsúlyozzák, hogy a semlegesség szigorú megtartása érdekében Románia pontosan teljesíteni fogja Németországgal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeit.

Angol lapok magyarországi tudósításai

A Times írja: „A magyar kormány mindent megtesz, hogy a végsőkig távolítsa az országot minden összeütközéstől.”

London, aug. 29. (Magyar Távirati Iroda.) A Times budapesti tudósítója jelentésének alapján megemlékezik arról, hogy Horthy Miklós kormányzó elnökletével összeült a magyar legfőbb védelmi tanács. Azt hiszik, hogy a tanács megvitatta az ország védelmére szükséges valamennyi intézkedést. Jól értesült magyar körökben úgy tudják, hogy a kormány minden erőfeszítést megtesz arra, hogy a végsőkig távolítsa az országot minden összeütközéstől.

A lap a továbbiakban kiemeli, hogy a magyar sajtó egyrésze erősen támadja a magyar nyilatkozatokat a vasárnapi tüntetés miatt. A lapok hangsúlyozzák, hogy a tüntetés nagyon gyerekes volt és nemcsak Magyarországot akarta nevéssé tenni a külföld előtt, hanem zavarba hozta a budapesti német és olasz követeket is azzal a látványossággal, hogy csak a magyar nyilatkozatok viseltetnek rokonszenvvel Németország és Olaszország irányában.

A Daily Mail foglalkozik a magyar-román támadást kizáró szerződésnek magyar részről történt visszautasításával és közli, hogy

Magyarország kisebbségi szerződés megkötését ajánlotta fel Romániának. Egy ilyen szerződés nagy hasznára szolgálna a Romániában élő körülbelül kétfélmillió főnyi magyarságnak. A lap szerint az Erdélyben élő magyarok azt állítják, hogy tudomásuk van arról, hogy a román kormány az erdélyi városok lakosságát Belső-Romániába akarja szállítani.

A lap szintén beszámol a magyar legfőbb nemzetvédelmi tanács üléséről is és hangsúlyozza, hogy Budapesten bizonyosra veszik, hogy Magyarország független maradhat elhatározásában.

A Daily Telegraph közli, hogy Magyarország Romániának kisebbségi szerződés megkötését ajánlotta fel.

A News Chronicle bukaresti jelentése szerint a magyar-román viszonyban javulás jelei mutatkoznak. Hírek vannak arra, hogy Románia biztosítékot kapott Berlinből, hogy Németország tiszteletben tartja Románia semlegességét, amelynek fejében a rendes áruforgalom fenntartását reméli. A jugoszláv-román határt hétfőn lezárták.

Mit ír az olasz sajtó

Róma, augusztus 29. Róma hangulata továbbra is nyugodt és a város élete a rendes mederben folyik. Hétfőn éjszaka részleges első-tétési gyakorlat volt. A Palazzo Venezia és Chigi-palota ablakai a késő éjszakai órákig ki voltak világítva, jelezve, hogy a Duce és Ciano gróf munkában volt.

A Popolo di Roma vezéreikében meglehetősen sötét képet fest a helyzetről. Azt írja, hogy a jelen pillanatban 1914 jut az emberek eszébe, amikor az orosz cár kijelentette, nincs módjában többé visszavonni a mozgósítási parancsot.

Ugyanez a lap írja, hogy hétfőn az angol külügyi hivatalban az angol kormány válaszával kapcsolatban közölték az újságírókkal, hogy az angol válaszában hír szerint arról van szó, hogy Németország és Lengyelország vonja vissza a részleges mozgósítást. Ilyen módon fokozatosan megoldhatnák a danzigi kérdést és a mozgósítás visszavonása olyan léghőrt teremtené, amely néhány hónap

mulva értekezlet összehívását tenné lehetővé.

Hitler vezér és kancellár mindent megtett, hogy visszatartsa népének és a danzigiak türelmét a lengyel katonák kitérését. És ebben a tragikus órában az angolok fegyverszünetről, halasztásról és a mozgósítás visszavonásáról kezdenek beszélni. Európa azonban már fegyverben van. Mindenféle mozgósított hadseregek állnak egymással szemben, a szárazföldi, tengeri és légi összeköttetések az országok között nagyrészt megszakadtak. Milliányi katona áll készen arra, hogy egymásnak rohanjon.

Mi Romában az utolsó percig a kérdés békés megoldásán fáradoztunk. Meg kell állapítanunk, hogy háború esetén Németország azért az eszméért küzd, hogy jövétgyen egy igazságtalanságot, míg Franciaország és Anglia, amelyek Lengyelország oldalára álltak, azért küzdenek, hogy az igazságtalanságot állandósítsák — fejezi be cikkét a Popolo di Roma.

Hitler és az olasz nagykövet megbeszélése

Berlin, aug. 29. Attolico berlini olasz nagykövet kedden délután ismét hosszasan tanácskozott Ribbentrop külügyminiszterrel.

Hitler vezér és Attolico olasz

nagykövet megbeszélése, amelyen Ribbentrop külügyminiszter is jelen volt, 15 percig tartott és 8.05 órkoar ért véget.

Párisból elszállítják az iskolásgyermeket

Páris, aug. 29. A párisi iskolásgyermek elszállítását szerdán

megkezdődik.

A külföldi hajók elhagyták Danzigot

Varsó, augusztus 29. A külföldi hajók elhagyták Danzigot. Gdyniából eltávoztak az olasz és német hajók, Varsó és Berlin között a légiforgalmat felfüggesztették, ezzel szemben Kopenhága és Gdynia között a repülőjáratokat megkötötték.

Danzigi híradás szerint ott is bevezették az élelmiszerjegyeket.

A lengyel kormány ellenrendszabályképpen két rendeletet bocsátott ki Danzig szabadváros szénátjának bizonyos intézkedéseire. *Danzigban ugyanis a lengyel zlotyot kizárták a forgalomból és megtiltották, hogy Danzigból Lengyelországba zlotyot vihessenek.* A

lengyel kormány ezért elhatározta, hogy a jövőben csak a devizaközpont külön engedélyével jóváírásokat eszközölni danzigi számlára lengyelországi számlákról.

Ugyanakkor egy második rendeletben a lengyel kormány 20 zlotyra csökkentette a Danzig szabadváros területére vihető összeget. Eddig ez az értékhatár 500 zloty volt.

Hivatalos körökben hangoztatják, hogy a két rendeletet nem gazdasági okokból adták ki, hanem válaszképpen a Danzig Bank alaptalanul végrehajtott korlátozására, amellyel a Lengyelországgal való pénzforgalmat sújtotta.

Miért léptették életbe Németországban a jegyrendszert

Mennyi a fejadag?

Hírt adtunk róla, hogy az egész német birodalom területén az élelmiszerellátás ügyében is megtették minden intézkedést, hogy a lakosság ellátása a legnagyobb rendben, minden fennakadás nélkül menjen végbe. A Völkischer Beobachter tegnapi száma részletesen közli mindazokat az élelmiszereket, amelyek a lakosság rendelkezésére állnak és amelyeket a már szétosztott élelmiszerjegyek alapján szolgáltatnak ki minden német állampolgárnak. Az élelmiszereket a következő mennyiségben lehet jegyek ellenében vásárolni:

hús- és húsneműekből, a konzerveket is ideértve, hetenként 70 dekát, tejterméket, olajat, vagy zsírt naponta 60 grammnyi mennyiséget; vaját 280 gramot hetenként; marmeládát hetenként 110 gramot, de a marmelád helyett lehet hetenként 55 gram vajat is kérni.

Tea 20 grammnyi mennyiségben áll havonta egyszer rendelkezésre. Tejből napi 2 deci a fejadag.

A hivatalos rendelet megjegyzi, hogy hat éven aluli gyermekek nap fél liter tejet kaphatnak és a fiatal anyáknak a rendes mennyiségben felül még 3 deci tej vásárlási joga is fenn van tartva. A nehéz munkát végzők számára a tejtermékek, olaj- és zsírsanyagokból napi 50 gram többlet juthat és 49 deka heletöbblet. Azonban, hogy ehhez a többletnek kinek van joga, az külön hivatalos vizsgálat állapítja meg.

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA

Samurai lány

a nagyhatású japán filmek.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Holnap: HÁROM KIS ANGYAL!

LEGUJABB

Varsó, aug. 29. VI. György király a következő táviratot intézte Moszcizky köztársasági elnökhöz: *Őszinte örömmel mondok köszönetet azért a táviratért, amelyet Ön szíves volt hozzám intézni az országaink között emkötött szerződés aláírása alkalmából. Osztom azt a nézetét, hogy ez a szerződés, amely most már formailag is megerősíti az országaink között vállalt kötelezettségeket, a világbéke és igazság ügyét szolgálja majd, amelyhez népeink oly szilárdul ragaszkodnak.*

Páris, augusztus 29. Hír szerint a kormány feloszlatta a kommunista pártot.

Amsterdam, augusztus 29. Bernát hereceget a holland királynő

Uj és használt
tankönyveit

Grünmann Sándor

antikváriumából szerezte be

Piac u. 53.

szárnyegédjévé nevezték ki.

Washington, aug. 29. Roosevelt elnök az angol nagykövetség útján megkapta az angol kormány-
nak Hitler levelére adott választ,

Halálos autószerencsétlenség érte Kozma Miklós kisebbik fiát

Gépkocsija egy fának rohant Alsóausztriában.

Budapest, aug. 29. Súlyos csapás érte vitéz leveldi Kozma Miklós titkos tanácsost. Kisebbik fia, leveldi Kozma Dénes, az I. G. Farbenindustrie wiesbadeni gyáranak tisztviselője autószerencsétlenség áldozata lett. A 22 éves Kozma Dénes, imnt a 3. huszárezred karpaszományos őrmestere legutóbbi fegyvergyakorlaton volt itthon és katonai szolgálatának befejezése után gépkocsin igyekezett vissza Wiesbadenbe munkahelyére, amelyet pontos időben

akart elfoglalni.

Hétfőn este indult el Budapestről. A halálos szerencsétlenség ma reggel az alsóausztriai Amstetten közelében az úton érte, ahol a gépkocsi nekiment egy fának. Holttestét az összeűzött gépkocsit az arra haladók találták meg.

Temetése pénteken, szept. 1-én délután félgyakor lesz Barackán, ahol nagyatyja, néh. Kozma Ferenc, költői néven Bárd Miklós, földi maradványai mellé helyezik örök nyugalomra.

Ünnepségek a mohácsi csata évfordulóján

A Kormányzó arcképének ünnepélyes leleplezése.

Mohács, aug. 29. Mohács város és környéke ünnepi hangulatban ült meg az idén is a mohácsi csata évfordulóján. Az emléknappal reggel hét órakor zenés ébresztővel kezdődött, majd a csata kápolnájában a sokáccok, nyolc órakor pedig a németek részére volt mise. Félkilenc órakor az Országos Frontharcos Szövetség mohácsi főcsoportja tartotta meg ünnepi közgyűlését majd dr. Kelemen Andor tb. kanonok celberált ünnepi nagymisét a mohácsi csata emlékkápolnájában.

Háromnegyedtizenegy órakor Mohács város képviselőtestülete díszközgyűlést tartott a városháza nagytermében és a közgyűlés keretében leleplezték le Horthy Miklós Kormányzó arcképét. Ugyanezen a közgyűlésen iktatta a város díszpolgárai közé Jaros Andor felvidéki minisztert, aki hosszabb beszédet mondott. A miniszter beszéde bevezetésében Mohács tragikumáról emlékezett meg, majd így folytatta:

— Ha végignézek itt Mohácson s ráfűggesztem szememet a kormányzó most még lepellel borított arcképére, rá kell jönnöm arra, hogy alig van nemzete a világnak, amely oly mértékű építeni, mint a magyar. **Kormányzónk élete, alkotásai, mindnyájunk előtt látható egyénisége nem más, mint a trianoni tragikumba zuhanat nemzet optimizmusának kiteljesedése.**

Felemeli fejünket az a tudat, hogy az a férfiú, aki Ottórántónál megállta a helyét, San Giovanni di Modinál megállta a helyét, Szegeden megállta a helyét és a magyar történelmi fejlődés során számtalanszor megállta a helyét, az a férfiú áll ma Magyarországon élén, az ő kezében futnak össze az erők, amelyek a magyar államot újján valamilyen irányban tovább indítják.

oityatják, milylő fe7g inaláltad:7j Amikor a Kormányzó arcképéről le-

ben tudna a saját tragikumából jövőt hull a lepel, nézzetek rá -s merítsetek erőt a kemény katonavinásokból, az államférfiúi bölcsőséget kisérgző arcvonásokból a magyar jövődő számára. (Hosszantartó éljenzés). Azután felhangzott a Szózat.

Délután négy órakor II. Lajos király emlékműve előtt a Csele-patak partján volt ünnepély, amelyen ünnepi beszédet Bródy András képviselő mondott.

Prchala légiót szervezett Lengyelországban

Pozsony, augusztus 29. A Slovenska Pravda kijelentése szerint Prchala volt csehszlovák tábornok, aki — mint ismeretes — Ruszinszko utolsó katonai parancsnoka és a Volosin-kormány cseh ellenőre volt s a Kárpátaljára bevonuló magyar csapatok elől előbb Prágába ment, majd a cseh önállóság megszűnése után Varsóba emigrált, Lengyelországban önkéntes légiókat szervez. A lap értesülése szerint Prchala vezérkara Lomna községben tartja főhadiszállását, a légió csapata — tüzekek, lovasok és gyalogosok — kisebb-nagyobb egységekből áll. A Jablonkai hágótól Teschenig terjedő vonalon vannak szétszórva és a lengyel sorkatonaság mellett rendes határvédelmi szolgálatot teljesítenek.

Legelőcsobban kifogástalanul fest, tisztít

Weisz Arany János-u 29

1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

A rendes időben kezdődik úgy a népiskolákban, mint a középiskolákban a tanév

A közeledő tanévkezdettel kapcsolatban a „Debreczen” munkatársa felkereste dr. Kiss József kir. tankerületi főigazgatót és nyilatkozatát kérte arra vonatkozólag, hogy a tanév rendes időben megkezdődhet-e?

Dr. Kiss József kir. főigazgató a következőben nyilatkozott a népiskolák és középiskolák tanévnyitásával kapcsolatban:

— A Vallás- és Köznevelésiügyi Miniszter Ur folyó évi hájús hó 25. napján kelt 133.200—1939. IX. ü. o. számú rendeletével a következőképpen intézkedett:

— Népiskolák, tanonciskolák, polgári iskolák és felső kereskedelmi iskolák első tanítási napja szeptember hó 4. napján. Az első tanítási napot megelőző napon történik a tanév ünnepélyes nyitása, az ünnepélyes megnyitást megelőző 5—7 köznapon kell az alakuló értekezletet, javító, pótló, magánvizsgálatot, továbbá a pótbéírásokat megtartani.

— A gimnáziumok, leánygimnáziumok, leányliceumok, tanítóképző és tanítónőképző intézetekre a

folyó iskolai évben megjelent Rendtartás intézkedik, mely szerint az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 8-án, vagy 9-én történik, az első tanítási nap pedig a megnyitást követő első napon. Itt is a megnyitást megelőző 5—7 köznapon kell megtartani az alakuló értekezletet, továbbá a javító, pótló magánvizsgálatokat, nemkülönben a különböző vizsírásokat is.

Kiss József dr. kir. tankerületi főigazgató fenti nyilatkozata szerint tehát joggal remélhető a tanévnek rendes időben való megkezdése. Ertesülésünk szerint ezt nem akadályozza a tantestület néhány tagjának másirányú szolgálattétele sem, mivel helyettesítésükről az intézetek keretén belül tudnak gondoskodni.

A szülők körében a gyermekparalízis megbetegedésekkel kapcsolatban tápláltak aggodalmat. A főorvosi hivatal szerint a megbetegedések száma annyira csökkent, hogy egészségügyi okokból sincs akadálya az elemi iskolák megnyitásának.

Kisgyermekét csókolgatta az anya, eközben verte agyon a férje

A csepei borzalmas hitvesgyilkosság.

A beregszászi törvényszék újra tárgyalja rövidesen a csepei borzalmas hitvesgyilkosság ügyét. A magyar bíróság elé áll Dara Miklós jómódú csepei gazda, aki 1932-ben megölte feleségét.

A cseh megszállás alatt a beregszászi esküdtbíróóság 20 évi fegyházra ítélte el, mert a gazda nagy-nénje elmondotta, hogy Dara Miklós egy nagy kővel akkor verte fejbe a feleségét, amikor az a bölcső felé hajolva, a kisgyermekét dédelgette, csókolgatta. Az asz-

szony holttestét elásta a kertben, majd később kiásta és zsákba varrva a Tiszába dobta. A gyilkosság csak 1936-ban pattant ki és az ítéletre 1937-ben került sor. A hitvesgyilkos férj a csendőroknak 1932-ben azt jelentette, hogy feleségével elindult a nagyszőlősi vásárba és onnan tünt el az asszony.

A bűnper sok érdekes részlete maradt ismeretlen és csak most fog tisztázódni a gyilkosság oka is a magyar bíróság előtt.

A józsai tragédia

A vizsgálóbíró letartóztatta Németi Sándorét, aki veszekedés közben agyonütötte férjét.

Beszámoltunk már arról, hogy Józsa községben a házuk kertjében agyonütötte 64 éves férjét Németi Sándoré. Egyetlen ádósapás érte az öreg földművest és azonnal megölte. Németinét a helyszíni szemle során kérdezte ki Zsögöd Jenő vizsgálóbíró. A 60 éves erős testalkatú asszony elmondotta, hogy férje halálát nem akarta. Napok óta veszekedett vele ingerült hangon a férje és sértegette. A veszekedésre az adott okot, hogy a legényfiuk menyasszonya, Takács Margit öngyilkos lett, mert ellenezték a házasságot. Az eljegyzést kitépték már, de az öreg Németi a szegény leányhoz nem akarta engedni a fiát. Ez keserítette el nagyon a leányt és a halálba ment. Németinét a leányt adott igazat és innen indult ki az öreg házastársak között a veszekedés.

Megállapították a helyszíni szemlén, hogy délben ismét összevették és az öreg Németi Sándor kiabálva, veszekedve indult ki a konyhából a zöldes kertbe, hogy egy zöldpaprikát vegyen. A felesége utána haladt és bizony nem hagyta válaszolatlanul férje szavait. A konyhakertben tovább

folyt a vita, mely azzal végződött, hogy felkapott a földről egy ást Németinét és férjéhez vágta dühében. Az ütés halálos volt. A vizsgálóbíró kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezte az asszonyt, aki tudomásul vette letartóztatását.

HIRDETMEY. A város jószágállománya, élelmezése céljaira folyó évi szeptember hó 4-ére 1430 mázsa zab, 180 mázsa olajpogácsa és 170 mázsa kismalmi búzakorpa beszerzésére versenytárgyalást hirdettem meg. A részletes feltételek a gazdasági ügyosztály, (városháza, félemelet-14.) sz., szobájában megtekinthetők. — Polgármester.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: 5, 7, 9 órákor SCIPIONE AFRICANO (Királynő álma). — Péntektől: SZEGÉNY GAZDAGOK. — Jövő héten RUTÉNFÖLD HAZATÉRT.

Villanyerőre szerelik át a Csokonai Színház forgószínpadát

5300 pengő költséggel elrendelték a színház tatarozását.

A keddi polgármesteri értekezleten Vida Szücs Imre műszaki tanácsos, a műszaki ügyosztály vezetője referálta dr. Kölesy Sándor polgármesternek a színház tatarozására és új létesítményekre vonatkozó előterjesztést.

Kölesy Sándor polgármester elrendelte a munkálatokat 5300 pengős költségkeretben, melyből a színesfeljárónál előtért létesítmények, az öltöző padlóit kijavították, mázolást, előcsarnok újrafestését végrehajjták, a szuffita villanyberendezését újítják, a W. C-ket átserelik, villanyvezetékét karbahelyezik stb.

Nagyobb jelentőségű munkának számít a forgószínpadnak villanyerővel való átszerelése, amely valóban régi hiányosság: van hivatalva pótolni ezután remélhetőleg a forgószínpad tökéletes és használható lesz. A forgó körül a színpad kibővítésére is előirányoztak költséget. A munkálatokat a napokban megkezdik, hogy mire a színeszezon kezdetét veszi, teljesen rendben levő, renovált színpad és nézőtér várja a színészeket és közönséget.

Ertesülésünk szerint ezenkívül a tatarozások során a páholyok átjavítására és a nézőtér rendezésére is sor kerül, aminek ege-tően szükséges voltára éppen a napokban is rámutattunk lapunk hasábjain. A páholyok lehasadozott mennyezetét kárpították sürgősen meg kell javítani, a könyöklőkön levő plüshúzatot, mely kellemetlen bogarak tanyájául szolgálhat,

kieserélni, hogy az a páholybérlet és vevő közönség, mely az utóbbi években éppen ezek miatt a hi-

Várkonyi
női ballon

Debrecenben csak

Grósznál

Piac u. 51.

nyosságok miatt kérülte a páholyt és inkább a földszintre ment, visszazokjon a páholyokba. A színház és színészet nagy megújulásához minden tekintetben méltóvá kell tenni a tatarozások során a színház épületét is.

Miniszteri értekezlet a költségvetés előkészítésére

Szeptember 14-én betérjesztik a földbirtokpolitikai javaslatot.

Budapest, aug. 9. Kedden délután 5 órakor a magyar kormány valamennyi tagjának részvételével miniszteri értekezlet volt. Az értekezleten a költségvetés első tárgyalását készítették elő, természetesen másfél évi költségvetést, miután a júliustól júniusig tartó költségvetési év helyett a naptári évre vonatkozó költségvetésre térünk át. A költségvetést a pénz-

ügyminiszter előreláthatóan szeptember legutolsó, vagy október első napjaiban terjeszti be. Ezt megelőzően szeptember 14-én összeülő képviselőházban a földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkavállalók özevegyeinek biztosításáról szóló törvényjavaslatot és a földbirtokpolitikai törvényjavaslatot terjeszti be.

Jó eredmények a Debrecen—Miskolc városok közötti úszóversenyen

A Miskolci Vasutas Club vasárnap rendezte meg Diósgyőr—Tapolca szép strandfürdőjében Debrecen—Miskolc városok közötti úszóversenyt. A verseny kiváló „Szent István” vándordíjas eredményeket és nagy küzdelmeket hozott. A százméteres hölgy gyorsúszásban Tiszolczy Magda, a DEAC versenyzője 1.20.8 mp. idővel keleti kerületi esúcseredményt ért el.

Részletes eredmények: 100 m. gyorsúszás: 1. Puskás (Debrecen) 1.04.4 mp. 2. Rentka (Debrecen) 1.07 mp. 3. Blitzer (Miskolc) 1.08.2 mp. — Mellúszás: 1. Szöllősi (Miskolc) 3.19 mp. 2. Franck (Miskolc) 3.21 mp. 3. Kocsis (Debrecen). — 100 méteres gyorsúszás: 1. Müllner 1.13.2 mp. 2. Laekner (Debrecen) 1.15.2. 3. Blitzer (Miskolc) 1.19 mp. — Versenyen kívül első let Nyitrai (Di MÁVAG) 1.14 mp. — 33.1/3 méteres gyermek gyorsúszás: 1. Tóth (Di MÁVAG) 19.8 mp. 2. Daruházi (Di MÁVAG) 21 mp. 3. Zibrinyi (Kassa) 23 mp. — 100 méteres hátúszás: 1. Dominke (Debrecen) 1.20.8 mp. 2. Szilágyi (Debrecen) 1.21.8 mp. 3. Blitzer (Miskolc) 1.23.2 mp. — 33.1/3 méteres gyermek mellúszás: 1. Grünstein (Kas-

sa) 24 mp. 2. Várföldi (Di MÁVAG) 24.2 3. Zibrinyi (Kassa) 29 mp. — 100 méteres hölgy mellúszás: 1. Nyilasi (Di MÁVAG) 1.57.2. 2. Hoffmann (Di MÁVAG) 1.59. — 200 méteres ifjúsági gyorsúszás: 1. Puskás (Debrecen) 2.37.7 mp. 2. Lantos (Miskolc) 2.57.3. Müllner (Debrecen) 2.59.8 mp. — 100 méteres hölgy gyorsúszás: 1. Tiszolczy Magda (Debrecen) 1.20.8 mp. kerületi esúcseredmény. — 33.1/3 méteres gyermek hátúszás: 1. Feder (Di MÁVAG) 26 mp. 2. Pohl (Kassa) 26.4. 3. Zsopi (Di MÁVAG) 28 mp. — 3x100 méteres vegyes váltó 1. Debrecen 4.11.4 2. Miskolc 4.23.4 mp. — 100 méteres fiú mellúszás: 1. Kalafani (Kassa) 1.32 mp. 2. Duvalovszky (Miskolc). — 3x33.3 méteres vegyesváltó gyermekek részére: 1. Di MÁVAG 1.23.1. 2. Kassa 1.15.4 mp. — 4x33.1/3 méteres gyors váltó: 1. Debrecen 1.18.2. Miskolc 1.18.6 mp. 3. Kassa 1.20.6.

Miskolc, Debrecen, Kassa kombinált vízpoló mérkőzést a miskolci csapat 4:1 arányban nyerte. Debrecen, Miskolc pontverseny állása: Debrecen 60, Miskolc 43 pont.

Meghalt Zoltai Lajos ny. muzeumigazgató

Csütörtökön délután temetik a kiváló debreceni tudóst a város által adott díszsírhelyre.

A magyar tudományos életnek csendben, de viharos évtizedek alatt is állandóan világító mécs-lángja aludt ki. Kedden délből elhunyt Zoltai Lajos ny. muzeumigazgató, a régi Debrecen életének fáradhatatlan feltárója, a kiváló

Zoltai Lajos,

tudós, aki egész életének szüntelen munkásságát városának ajándékozta.

Egész életét át a csendben, zajtalanul dolgozó tudós mintaképe volt és ugyanolyan csendben ment el egy ragyogó szép napsütéses őszlejjel délből. Magánélete nem is volt, egész életét a munka töltötte be, ez aranyozta be öregségét, nyugalomra szánt esztendeit is. Kopott foliánsok felé hajolva, levéltárakban kutatva, vagy Debrecennek a múlt lomtárába süllyedt egy-egy életdarabját kutatva lehetett csak elképzelni botra támaszkodó, finom, vékony alakját, szemüvegtől árnyékolt, kedvesen fénylő, okos szeméit. Szellemi frissességét az utolsó pillanatáig megőrizte. Bundi uca 16. szám alatt levő lakásának íróasztalánál naponta több órát dolgozott még mostanában is, amikor már szobájához, öreg karosszékhöz kötötte betegsége, a kínzó és egyre súlyosabbá váló asztma. Még pár héttel ezelőtti adatokat adott a »Debrecen« munkatársának egyik cikkéhez, a Debreceni Képes Kalendárium számára még pár napja adta át kéziratát forrón szeretett barátjának, dr. Sőregi János muzeumigazgatónak. Még halála előtt való estén meglátogatták dr. Sőregi János és dr. Balogh István. Zoltai Lajos karosszékhöz elpusztíthatatlan kedéllyel beszélgetett el velük.

Hitvesének karjai között halt meg

Aztán utolsót lobbant a lelkében izzó láng, melynek minden cseppje a magyar kultúráért, tudományért, Debrecenért égett. Zoltai Lajos kedden délből egy órákor szerető hitvesének karjai között lehunyta fáradt szemét. Félórával ezelőtti volt nála orvos, aki elkomorodva állapította meg, hogy a kiváló tudósnál egyre apad az élet forrása és kíméletesen készítette elő a bekövetkezendőkre az aggódó hitvest és jóbarátokat.

Egy órákor értesítették a megdöbbentő halálesetről dr. Sőregi János muzeumigazgatót, aki nyomában megtette a szükséges intézke-

déseket. Gyászlobogó került fel a Déri-múzeumra, hirdelve, hogy meghalt az a férfiú, aki a régi városi múzeum alapjait megvetette s aki nem szűnt meg egy életen át utolsó lehelletéig dolgozni Debrecen város ismertetésén.

Egy értékes élet

Dr. Zoltai Lajos tagja volt a Tisza István Tudományos Társaságnak, az Országos Régészeti Társaságnak, örökös tagja a Csokonai Körnek és díszdoktora a Tisza István Tudományegyetemnek. Számítalan értékes cikke jelent meg napilapokban, köztük a »Debrecen«-ben, a folyóiratokban, fővárosi és külföldi lapokban. Munkássága országosan elismert volt. 1929-ben történt nyugalmában valója után is fáradhatatlanul dolgozott. Egy esztendővel ezelőtti régi asztmája súlyosabbá vált, hogy szinte állandóan szobájához szeglette. Az utolsó négy hónapban pedig élete karosszéke és íróasztala között telt el.

A város által adott díszsír helyen csütörtökön helyezik örök nyugalomra

Dr. Zoltai Lajost hitvesén kívül a jóbarátok, ismerősök serege és az egész tudományos világ gyászolja. Temetése augusztus 31-én, csütörtökön délután 5 órákor lesz, a köztemető díszravatalozójából a város által adott díszsír helyen helyezik örök nyugalomra. A Déri-múzeum gyászjelentést adott ki, temetésén a város főtisztviselői megjelennek és dr. Sőregi János muzeumigazgató búcsúztatja el Debrecen tudóst, dr. Zoltai Lajost. A temetést a Gebauer temetkezési intézet rendezi.

Életrajza és működése

Zoltai Lajos történetíró született Hajdú megyében, Földesen, 1861-ben, Hajdúnánáson és a debreceni Kollégiumban végezte tanulmányait. Pápnak készült, de azután a Vértesi Arnold és Vértesi Gyula által szerkesztett »Debreceni Ellenőr« munkatársa lett. 1890-ben pedig városi segédlevéltárnok lett Debrecenben.

1905-ben nyílt meg szűk keretek között a Városi Múzeum, amelynek ajándékként kapott alapvető anyagában kevés volt a helyi vonatkozású emlékek. A városi tanács mellé szervezett múzeumóri állásra Zoltai Lajost választotta meg, aki tervszerű néprajzi gyűjtésével, ásatásaival lassanként olyan gazdag helyi jellegű múzeumot fejlesztett ki, hogy ezért őt a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége évről évre dícséretben, többször jutalomban is részesítette.

A Tisza István Tudományos Társaság mindjárt megalakulása után rendes tagjává választotta. A debreceni Tisza István tudományegyetem pedig Debrecen multjának felderítése körül ásatásokkal, levéltári kutatásokkal, ezek eredményeinek feldolgozásával szerzett eredményeinek feldolgozásával szerzett érdemei elismeréséül 1926 december 16-án a bölcsészettudományok honoris causa doktorává avatta.

1929 július elsején 42 évi szolgálat után nyugalmába vonult tiszte-

letbeli muzeumigazgató címmel, a város közönségének és a tudományos köröknek teljes elismerése mellett érdemeiben dúsz működését a legmagasabb helyen is méltányolták és a kormányzó úr öfőméltóságától pedig megkapta a Signum Laudis is. Nyugalombavonulása óta sem pihent azonban Debrecen kiváló tudósa, továbbra is csak a munkának élt, fáradhatatlanul keresett, kutatott a levéltárakban és írta új meg új részlet-tanulmányait. A helyi lapokban, a múzeum évi jelentéseiben, a Debreceni Képes Kalendárium kötetében és néhány fővárosi és külföldi folyóiratban szakakra menő kisebb-nagyobb cikke, értekezése jelent meg. Vannak önállóan megjelent történeti tárgyú dolgozatai is, nélkülözhetetlenek annak, aki Debrecen multját részletesen akarja megismerni.

Munkái

Jelentősebb munkái: Birtokmegosztás Debrecenben, Vidékiek beköltözése Debrecenbe, Debrecen a török uralom végén, A Hortobágy leírása, Debrecen város számadásai 1658—1682, Debrecen and the Hortobágy pusta (megjelent Londonban angol nyelven is), Települések: egyházas és egyháztalan falvak Debrecen határáiban. A kálvinizmus és a művészet Debrecenben, Debrecen város könyv-

nyomdájának 18-ik századbeli működése és termékei, Debrecen város százados küzdelme a görög kereskedőkkel, Debrecen vizei, Ismeretlen részletek Debrecen multjából, Debrecen élete a 17-ik századbeli főbírói számadások tükrében, Debrecen határának kialakulása és birtokainak megszerzése, Debrecen határpereje a hortobágyi pusztá történetével kapcsolatban, Debrecen és a szatmári béke, A hortobágyi ohati apátság, Csokonai családja és szülőháza, A debreceni biblia költségei, Méliusz Péter sírja, Debrecen ipara és kereskedelme a 17. század végéig, Debrecen város múzeuma, A régi Debrecen vallásos buzgósága és áldozatkészsége, Debrecen története 1693-ig, A debreceni városháza 400 éves története, Családi élet a régi Debrecenben, A debreceni róm. kat. templom területének 300 éves multja, A hortobágyi halmostemetők feltárása, Debrecen város helyrajzi története, Fáy János, a könyv- és műgyűjtő debreceni polgármester, A polgári szabad bormérés története Debrecenben, Debrecen város könyvnyomdájának 18. századbeli működése, A kálvinizmus és a művészet Debrecenben, Ötvösök és ötvösművek Debrecenben, Debreceni halmok, hegyek, A debreceni viselet a 16—18. században.

Csütörtökön nyílik meg a budapesti őszi lakberendezési vásár

Budapestről jelentik: A városi Iparcsarnokban és környékén emgnyitásra teljesen készen áll az idei Lakberendezési és Háztartási Vásár, a kis- és kézműiparnak ez az egészen nagyarányú kiállítása. A vásár gazdag programján még az utolsó napokban is újabb simításokat végeztek. Így például a Vásár területén felállították a „Láthatatlan szinpad”-ot, amelyen tárgyakat és embereket tesznek láthatatlannak és az új tárlmányt a propaganda szolgálatába állítják. Újítás az is, hogy a főzőversenyek zsűrijét a közönség so-

raiból sorsolással válogatják ki és a húsz személyes zsűrit a frissen készült ételek bankettjén látják vendégül.

Az Őszi Vásárt csütörtökön, augusztus 31-én nyitják meg ünnepeles keretek között. A minden utazási és menetjegyirodában kapható félúru utazást biztosító igazolványokat szeptember 11-ig, a Vásár utolsó napjáig országsszer- te árúsítják. Az utazási kedvez- kodhatnak a látogatók Budapes- ten.

Légoltalmi előadások f. hó 30-án és 31-én a város belterületén és a kertéségeiben

A Légoltalmi Liga debreceni csoportelnöksége folyó hó 30-án és 31-én a város belterületén és a kertéségeiben ismeretterjesztő és tájékoztató előadásokat tart, ahol a lakosság kellő tájékozottságot szerezhet a légitámadások elleni védekezésről; éppen ezért aki teheti az előadásokon saját érdekében okvetlenül jelenjék meg. Az előadásokon feltétlenül vegyenek részt a ház (házesoport) légoltalmi őrség parancsnokok és helyettesek és az őrség tagjai.

Az előadásokon az előadók ismertetik a ház (házesoport) légoltalmi őrségparancsnokok az őrség kötelességeit, feladatait. Minő magatartást kell tanúsítani a lakóknak légi veszély esetén, mi a pánik (vakrémület), mi a kötelessége a házi tüzoltónak, az egészségügyi szolgálatosnak, hívívőnek? Miként kell a házőrségparancsnokoknak a házőrség tagjait és lakókat kiképezni.

Az előadásokon a hallgatók részére a Légoltalmi Liga országos elnöksége által kiadott »Légoltalmi ABC« című könyvecskéi fog- nak szétosztásra kerülni.

AZ ELŐADÁSOK HELYE ÉS IDŐPONTJA

Augusztus 30-án: A csapóker- ti ref. iskolában délután 6 órától, augusztus 30-án: a mikespécsi úti rokkanttelepen a Vékony-féle vendéglő nagytermében 6—8 óráig.

Augusztus 31-én: a Meteor moz- göban délután fél 6 órától, augusztus 31-én: az iparostanoc- iskolában délután 6 órától, augusztus 31-én: a mikespécsi úti rokkanttelepen a Vékony-féle vendéglő nagytermében 6 órától 8 óráig.

Egy londoni utasszállító repülő- gép égve zuhant a tengerbe

A dán halászhajók Zeeland mellett látták, hogy egy londoni utasszállító repülőgép, mely Stockholm felé haladt, a levegőben hirtelen kigyulladt és égve zuhant bele a tengerbe.

A gép pilótáját a halászhajók élve mentették ki a tengerből, de a gép négy utasa és a rádiótsiszt elmerültek a hullámokban. A pilóta előadása szerint a rádiófülkében támadt a tűz, mely hirtelen elharapódzott. A gép motorját megállítani nem tudta és a nehéz gép le- szállás közben orrával fúródott a vízbe és elmerült.

A bűvárok két holttestet már kimentettek a kabinból, ahol a füst fojtotta meg őket, úgy kerültek a tengerbe.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA. augusztus 19-től, 26-ig: „Aranygyal”, Piac ucca 50, telefon: 24-53. — „Reménység”, Csapó ucca 22, telefon: 34-21 — „Bocskay”, Cegléd ucca 22., telefon: 29-14 „Hungária”, Vargakert, Szoboszlói út 4. f., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

— 1915 augusztus 30. — A volt zágrábi 53. gyalogezred Kelet-Galicia déli részében végrehajtott egyik támadása alatt dr. Zákányi József tartalékos segédorvos, mint a III. zászlóalj vezető orvosa, kimagasló bátorságával és legpéldásabb kötelességteljesítéssel tüntette ki magát. Amennyiben ugyanis a teljesen nyílt és ennél fogva az oroszok tüze által tökéletesen pásztázott széles kiterjedésű fedezék nélküli területen, nem törődve személyes biztonságával, a zászlóalj küzdőinek közvetlen közelében az országút árkaiban segélyhelyet létesített és ott még a válságosra fordult helyzetben is bátran teljesítette orvosi kötelességeit. Amikor pedig az oroszok ellentámadást hajtottak végre és már már úgy látszott, hogy magát a segélyhelyet is birtokukba kerítik, Zákányi segédorvos nem törődve az őt környező veszedelemekkel, legteljesebb nyugalommal és bátran folytatta orvosi munkáját, ami által több mint hatvan sebesült tisztnek és legénységi állományú embernek az életét mentette meg. Mivel pedig ezzel a kimagasló magatartásával a hadosztály több orvosainak követendő példát nyújtott, másrészt pedig minden előző alkalommal is bátorságával és odaadással kötelességteljesítéssel tüntette ki magát, ez alkalommal tanúsított vitézi magatartását a Ferenc József-rend hadiékítményes és kardos lovagkeresztjével jutalmazták előljáról.

— Láng Pál pápai kamarás, h. plébános vasárnap Budapestre utazott, hogy a Manzrenán lelki gyakorlatokat folytasson. A kiváló főpap pénteken érkezik haza Debrecenbe.

— Pass László súlyos betegségéből teljesen felgyógyult és hazaérkezett. Pass László, az evangélikus egyház közszeretben álló vezetőlelkésze több heti súlyos betegségéből felépült s a napokban hazaérkezett. A nagybeteg Pass László hosszú klinikai ápolás után Debrecenben pihent egyik rokonánál, majd pedig a visszacsatolt Kárpátalján, Tiszabogdányban nyaralt családjával. A kitűnő fenyves levegő visszaadta az egészségét Pass Lászlónak, aki kitűnő testi és lelki erőben érkezett haza. Szeptember elsején veszi át paróchiája vezetését.

— A Rugonfalvy ucca. Kopja és Rigó uccák lakosai közkutat kapnak. A három ucca lakosai azal a kérelemmel fordultak a városhoz, hogy létesítsenek számukra közkutat. A város teljesíti kérésüket s a kút fúrására megbírdeti a műszaki ügyosztály a pályázatot. A kút 1400 pengőbe kerül s a fedezet megvan felállítására a közkút-alapból.

— AZ EVEZES minden izmát megmozgatja, ótvágát fokozza.

— Jobbágy Ilonka balettiskolájában a tanítás szeptember hó 1-én megkezdődik. Péterfia 30. szám.

— Repülőexpedíció a halálhegyre. Rendkívül érdekes cikkben számol be a Tolnai Világlapja legújabb száma az Angol Földrajzi Társaság repülőexpedíciójáról. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— Tyrone Power izgalmas kalandja. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma. A Délibáb egy száma 20 fillér.

— Debrecen város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Beiratkozni lehet: zongora, hegedű, gordonka, énekzeneszerzés, gordon, fúvóhangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténel, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Felvételi vizsgák szeptember hó 12. és 13-án délután 3—6 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában, (Vár ucca 1. szám).

— Dr. László Erzsébet közép- és f. ker. iskolákra képesített tanár, német francia és angol nyelv tanítását megkezdte Vörösmarty ucca 14.

— A Máv. nyugdíjasok Asztaltársasága szeptember 2-án, szombaton este 7 órakor tartja összejövetelét Hunyadi ucca 9. sz. alatt.

— Mezőgazdasági munkások kitüntetése. A keddi polgármesteri értekezleten dr. Veress Géza főjegyző bejelentést tett arra vonatkozólag, hogy a földművelésügyi miniszter hosszú, érdemekben gazdag, hűséges szolgálatukért kitüntette Fekete József maosi gazdasági alkalmazottat és Dóka Sándor debreceni gazdasági alkalmazottat. A földművelésügyi miniszter 80—80 pengő pénzjutalmát és az elismerő oklevelet a Mezőgazdasági Bizottság legközelebbi ülésén ünnepélyes keretek között adják át a két derék, kitüntetett magyar embernek.

— Készen baleset érte ifj. Gál Sándor Erzsébet ucca 60. szám alatti postatiszt, négyéves fiát. Megbotlott egy betonszegélyen és átesett rajta, fejét beleütötte a kőbe s ismeretlen tárgytól a bal fülcimpáján keresztülhatoló szúrt sebet szenvedett. A mentők részeseitették első segélyben és orvoshoz utasították.

— Fejére esett egy téglá kedden délelőtt Kiss Gyula, Böszörményi út 2. alatti kocsnak. Téglát hordott a Kisállomáson a vagonból és eközben történt a baleset. Három centis vágott sebet szenvedett a fején, amit a mentők kötözték be.

— Elütötte egy ismeretlen kerékpáros Parnai Mihály, Klapka ucca 16. alatti kufutól, amint kerékpárján haladt. A két gép összeütöközése az ismeretlen kerékpáros szabálytalan hajtása miatt következett be. Parnai a térdén könnyű sebet szenvedett, mit a mentők kötözték be.

— Agyonlőtte magát Horváth Lajos 42 éves építési vállalkozó Rákospalotán. A nyomozás adatai szerint a legutóbbi építőipari sztrájk következtében súlyos anyagi gondok közé került és ezért lett öngyilkos.

— Értesítés. A nyulasi állami iskolában a pótbérlások és a VII. osztályos tanulók beírása szeptember hó 1. és 2. napján, délelőtt 8—12 óráig fog eszközöltetni.

— Az osztálysorsjáték húzásán: 10,000 pengőt nyert: 59309. — 3000 pengőt nyert: 47972. — 2000 pengőt nyertek: 44 14561 9168. — 1000 pengőt nyertek: 554 14726 47907 54377 69118 73124 86012 — 800 pengőt nyertek: 9438 22086 32003 34156. — 600 pengőt nyertek: 9396 13641 17182 19118 21904 26685 39072 40973 41926 49687 54034 57585 63069 75806 81268. 500 pengőt nyertek: 526 1778 5312 8116 16022 16834 18856 20773 25025 25050 27930 29643 31927 34402 40080 49595 53386 60196 68419 72903 74483 85963.

— Az egyházkerület tanácsa csütörtökön délelőtt rendkívüli ülést tart, amelyen néhány fontosabb időszertű egyházi ügyet, többek között lelkesítő nyugdíjazási kérelmeket intéznek el. Ugyancsak csütörtökön délután az egyházkerületi bíróság ülészik.

— Az olaszok megengedték, hogy Abessziniában, a Tana tó vidékére zsidókat telepítsenek, akik Németországból vándorolnak ki. A tárgyalások már megindultak 15,000 zsidó telepítésére. Németország a kiszállított gépekért és szervizmunkákért, melyeket a zsidó kivándorlók visznek magukkal, valutát követel.

— Két álhírlapíró állítottak elő. — Budapestről jelentik: Az álhírlapírók ellen indított nyomozás tegnap délelőtre újabb eredménnyel járt. Előállították a toloncházba Szendrő Pál és Gábor András budapesti fiatalembereket. Szendrő és Gábor a már ismert módszerrel, néhány kisorszvény birtokában a vállalatok közgyűlésein vettek részt. Felszólalásaikkal zavarták a közgyűlés lefolyását és a vállalatok, hogy ezt megelőzzék, kisebb-nagyobb összegeket fizettek ki a magukat újságíróknak, illetve szerkesztőknek kiadó fiatalembereknek. — A két álhírlapíró a toloncházban vonják felelősségre és valószínű, hogy internálják őket.

— Borzalmas gyermekgyilkosság történt Bóde községben, ahol Hárfás József napszámos s felesége nagy nyomorban élt. Elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek, de előbb megölik három éves fiacskájukat. A gyermek nyakára sált csavartak és az asszony és férje addig húzták, míg a gyermek megfulladt. Az öngyilkosságuk nem sikerült, mert az ereiket csak megsebeztek. A gyermekgyilkos házaspárt a törvényszék most vonta felelősségre és elítélte az apát két évi fegyházra, az asszonyt egy évi fegyházra.

— Egy angol tengeralattjáró véletlenül elsüllyesztett egy svéd halászbárkát az északi tengeren. A nagy ködben nekiment a halászbárkának és azt valóságos szét-darabolta. A halászokat megmentették.

— Gróf Edelsheim-Gyulai Lipót feleségével és két leányával igyekezett a Lidórról Budapest felé. Ausztriában Golfberg község bejártaánál két motorkerékpáros nekiszárgult az autónak két oldalról és lehasították az autó sárhányóját. Az autó az árokba fordult, a két motorkerékpár összetört és vezetőik súlyosan megsérültek. A grófi családnak nem történt kisebb zúzódásokon kívül semmi baja.

GYÓGYIT, üdit, frissít a nagy-erdei strandfürdő.

— A szív és a vérérdényrendszer megbetegedéseinek kezelésénél, különösen előrehaladott korban levő egyéneknél a természetes Ferenc József keserűvíz, reggel éhgyomorral fél pohárral bevéve, csaknem nélkülözhetetlen házi szer, mert erőlködés nélküli, könnyű, lágy székletet biztosít. Kérdezzé meg orvosát!

GYÁSZ ROVAT

Tegnap délután helyezték örök nyugalomra Bisothka Istvánné Szutor Izabellát, Bisothka István építész hirtelen elhunyt feleségét. A köztiszteletben és nagy szeretetben álló úrnő ravatalát számtalan koszorú, csokor és rengeteg virág borította el a díszravatalozóban. Uray Sándor püspök helyettes megható beszédben emlékezett meg az elhunytól, akinek élete erejében egy olyan drága családot és annyi szerető barátot kellett itthagynia. Majd imában nyújtott vigaszt, erőt a lesújtott gyászolóknak. A közvelen családon és rokonságon kívül a jó ismerősök és tisztelők nagyszáma, az iparkamara és ipartestület s az építészek számos vezetőtagja kísérte a megboldogultat utolsó útjára.

Koszorúkat küldtek a ravatalra a következő felírásokkal: Drágaságunknak: Apu, Pösi, Tubi. — A Te jószágos lelked örökké megörzöm: Pösi-kéd. — Mindég a Te szellemedet követem: Tubád. — A legmélyebb fájdalommal: Anyustól. — Felejtethetlen Izukánknak: szeretettel édesanyád, Ilcsikéd és Bélád. — Fájdalommal búcsúznak: keresztanyád és gyermekei. — Mély részvéttel: Béla és Bélus. — Forró szeretettel unokanővéreid: Margitkád, Lacikád, Misikéd, Emléked szeretettel őrizük: Aranka, Sándor és gyermekei. — El nem múló szeretettel: Juliska, Judith és Sütykő. Drága Izukánknak, szeretettel: Rózsa és Sándor. — Szeretettel Izukánknak: Lajos, Eszti, Sarolta és Ferenc. — Utolsó üdvözlétül: Jolánka, Nellike és Gyuri. — Felejtethetlen Izukánknak: Irma néni, Muci és Lali. Izukának nagy szeretettel: Marianne és Annuska. — Mélyszéges részvéttel: Ilona és fia. — Drága Izukának: Czicza és Pista. — Izukánknak szeretettel: Mariska és családja. — Utolsó üdvözlét Zsuzsika nénitől. — Szeretettel jelleül: Margit és Odiló. — Szeretettel, részvéttel: Rózsika néni, Magdus és Gabi. — Mélyszéges részvéttel: öz. dr. Nagy Istvánné és gyermekei. — Mélyszéges részvéttel: Farkas Lehelék Utolsó üdvözlétül: a Hajdú család. — Igaz részvéttel: Balogh Vilmos és neje. — Részvéttel: dr. Takácsék. — Öszinte részvéttel: Dóczy volt Iskolatársak Szövetsége. — Mélyszéges részvéttel: Tisztviselő és Munkáscsoport. — Öszinte részvéttel: Építőmesterei szakosztály. — És még nagyon sok szalagnélküli csokor. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezte.

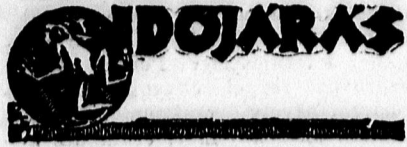
Szűcs István nyug. MÁV segédtiszt 83 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a Köztemető 2/A) ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Baranyai ucca 34 — Dankó temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik néhai Dancs Bertalanné temetésén megjelentek, mély gyászunkban részvéttel voltak, ezúton mondunk hálás szívvel köszönetet. — A gyászoló család.

Molnár János nyug. MÁV főkalauz, 81 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből. Lakás: Híd ucca 6. — Gebauer-cég rendezi.

Nézzé meg

NEUWIRTH GYULA
babakelengye kirakatát Ká. v. t. 3.

Hazánkban ma már kevesebb volt a felhő és több a napsütés, így a nyugati részekben a felmelegedés fokozódott, keleten azonban nem változott. A dunántúli részekben ismét többfelé volt kisebb eső, sőt a nyugati határszélen, Szombathely és Szentgotthárd vidékén az esti órákban zivatarok alakultak ki.

Jóslás: Gyenge szél, változó felhőzet, néhány helyen, inkább csak a Dunántúlon záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Háború esetén kéthetes mozi-szünet Angliában. Az angol lapok jelentik, hogy a háború kitörése esetén a mozgóképszínházak két hétre beszüntetik üzemeiket. A kormány az első két hétben takarékoskodni akar a villanyárammal és ezért lesz szükség erre az intézkedésre. Egyébként két hét után a mozik újból megnyithatják kapuit. A színházakra vonatkozóan még nem történt intézkedés.

Gyilkosság történt Ujpesten. Patyi Imre 36 éves napszámot agyonszurkálta az uccán napszámotársára, Szabó János. A rendőrség már elfogta a gyilkost, aki 37 éves.

aPlacintamérgezés következtében 9 embert szállítottak be Nagytétényből a budapesti kórházba. Első Ferencné 48 éves asszony és családjának tagjai kaptak súlyos mérgezést a placintától. A vizsgálat megindult.

Kisdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomor-bélhurutjánál reggel felkeléskor gyakran már egy negyedpohár természetes Ferenc József keserűvizet is kitűnő eredménnyel adhatunk. Kérdezze meg orvosát!

Alkalmi bélyegek. A postavezérfigazgatóság közli, hogy az Országos Bethlen Gábor Szövetség által a Felvidék és Kárpátalja visszacsatolásával kapcsolatban rendezendő Protestáns Napok alkalmával a Szövetség céljára szolgáló ötvenszázalékos felárral 6. 10. 20. 38. és 40 filléres értékjelzésű bélyekek álló emlékbélyegsorozatot bocsát forgalomba, később közlendő időpontban.

Egy svéd halászbárka Lindeshaestől 150 tengeri mérföldre Nyugatra pénteken este összeütközött egy angol tengeralattjáróval. A halászbárka azonnal elmerült. Öt emberből álló legénységét az angol tengeralattjáró felvette.

Kedden reggel kezdődött meg Zágrábban a horvát népképviselet ülése Maesek dr. h-miniszterelnök előnökletével. A népképviselet tagjai nagy néptömegek kíséretében a temetőbe vonultak, ahol Subotic horvát bán koszorút helyezett el Radics István strójára. Ezután a szabor folytatta a megbeszéléseket.

Nyolc nyilas tüntetőt őriztettek. Budapestről jelentik: A főkapitányság politikai osztályáról tegnap nyolc nyilastüntetőt kísérték át a bünyői osztályra. Ez a nyolc ember a vasárnapi tüntetés alkalmával a rendőrségre előállítottak hatvanhat nyilas tüntető között volt. Megállapították róluk, hogy hatóságai közeg elleni erőszak bűntettét és egyéb büncselekményeket követtek el a tüntetések során. A nyolc nyilast őrizetbe vették, a többi előállított délben a toloncházba került. Szerdán és csütörtökön vizsgálja meg a toloncházban működő rendőrbíró az odakerült nyilasok ügyét és dönti el, hogy kiket kell internálni és kiket szükséges rendőri felügyelet alá helyezni.

Szeptember 2-án nyílik meg a debreceni fotokiállítás

A Debreceni Fotoklub II. nemzetközi művészi fényképképzésére 50 százalékos utazási kedvezményt ad a MAV. Az igazolványok augusztus 31-én nulla órától szeptember 18-án 24 óráig való utazásra jogosítanak. Az igazolványok máris megválthatók. Debrecenben Berzéki fotoszaküzletben kaphatók, tehát, aki ismerősének, rokonának váltani akar, itt kap-

hat igazolványt 1.50 pengős áron. A fényképképzés egyébként lázas tempóban épül, sokkal szebb anyag gyűlt össze, mint tavaly. Különösen aktfényképezésben egészen új felfogást mutatnak be a művészek, akik azonban egyéb ágakban is a világ legszebb képeit küldték el a kiállításra, mely szeptember 2-án nyílik meg.

Amerikában átkutatták a Bremet és a Normandiát

Newyork, augusztus 29. (Német Távirati Iroda.) **Amerikai hivatalnokok kedden átkutatták a Nord-deutscher Lloyd német óceánjáró társaság Bremen nevű hajóját, valamint a Normandiá francia gőzöst.**

Newyork, augusztus 29. A Bremen nevű német gőzhajó, amely 1669 utassal Newyorkba érkezett, nyomban visszafordult utas nélkül Németországba.

Az *United Press* jelentése szerint a Bremen német óceánjáró 1669 utassal hétfőn este Newyorkba érkezett és csak éppen üzemanyagot akart felvenni, hogy már kedden hajnalban 2 és 3 óra között utas nélkül visszatérjen Németországba, mert így szölt az illetékes né-

met hatóságtól kapott utasítás. De nem indulhatott el, mert a newyorki kikötőparancsnokság visszatartotta.

Mikor a Bremen kapitánya ez ellen tiltakozott, azt felelték neki, hogy az amerikai szövetségi kormány kincstári hivatala rendelkezett úgy, hogy a német hajót törvényes eljárás alá kell vetni, ami azt jelenti, hogy az amerikai vámhatóságok megvizsgálják a német hajó papírjait, vajjon az amerikai törvényeknek megfelelnek-e. Ezt a vizsgálatot a vámhatóság kedd délelőttre tűzte ki s mivel ez esetleg hosszú ideig tart, még nem lehet tudni, hogy mikor indulhat vissza a Bremen Newyorkból hazai kikötőjébe.

Felemelték a marha, borjú és sertésárát

A piacok nagy forgalmat bonyolítanak le, áremelés nem történt.

A tegnapi nap váratlan eseménye, a henteszakosztály a változott időkre való tekintettel, bizonytalan időre elhalárolta, hogy a nehéz beszerzési viszonyok miatt, azonkívül a még mindig tartó száj- és körömfájás következtében **emelik a húсарakat.** Ez a mai napon megtörtént, úgyhogy a vásárló közönség a tegnapi napon már az új áron tudta beszerezni hússzükségeit.

A piacokon óriási felhozatal volt. Mindhárom piac zsúfolva volt áruval, és annak ellenére, hogy hó vége van, mégis kielégítő forgalom alakult ki. Mindenki várta, hogy áremelkedés lesz, de ez nem következett be. **Nincs is semmi magyarázata, mert minden van bőven.** Sőt egyes cikkekben nagy a felhozatal, van zöldbab, kilója 32 f. A paradicsom ára hetek óta egy állapotban van, érthetetlen, hogy miért ilyen drága, 8—10 fillér kilója. Egyedül olesó cikk a piacon a zöldpaprika, alig tudják értékesíteni. Ismét sok gombát hoztak fel, de valamit emelkedett az ára.

A baromfi piacon is nagy forgalom volt. Itt se változtak az árak, sőt a kővérkacsa és liba 10 fillérral olcsóbb lett. Ez a legkelendőbb cikk.

A gyümöles piacon semmi változás. Ötször annyi árunk van, mint amit el tudunk adni. Mindenből bőtermés van. Olesó a gyümöles az idén. Egyre több a szőlő. Az Othellót már 20 fillérről árusították de a csemegé sem több mint 32 fillér.

Zöldségárak: burgonya kg 8 fillér, zöldbab 32 fillér, spenót és sóska kg. 20 fillér, káposzta kg. 28 fillér, tök darabja 10—20 fillér, karalábé drb 4 fill.

paradicsom kg. 10 fillér, zöldség csomója 20 fillér, zöldpaprika drb 1 fillér uborka drb 2 fillér, 100 darab ecetesnek való 80 fillér, karfiol kg. 80 fillér, tengeri csöve 4 fillér, gomba kg. 30 fillér, bagyma kg. 12 fillér, savanyúkáposzta kg. 40 fillér.

Baromfi piacon: tyúk kg. 1.10 P, csirke kg. 1.30 P, soványkacsa és liba kg. 1 pengő, pulyka kg. 1 P, kővérkacsa és liba 1.30—1.40 P, tojás drb 7—8 fillér.

Gyümölesárak: szőlő kg. 20—32 fill. alma kg. 12—24 fillér, körte kg. 16—32 fillér, dinnye kg. 4 fillér, szilva kg. 15—20 fillér, őszibarack kg. 24—50 f., citrom drb 8—12 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: I. rendű 1.32 P, II. r. 1.12 P, esont nélkül 1.00, borjúhús comb 2 P szeletnek való 2.20 vesése 1.80 P, II. r. 1.20—1.40 P.

Sertésárak és zsíradékok: töviskes 2.20 P, karaly kg. 2 P, sódar esont nélkül 2 P, tarja kg. 1.60 P, vékonyoldal kg. 1.52 P, bősőstarok 1 P, fej kg. 70 fillér, köröm kg. 60 fillér, zsírszalonna bőrrel 1.50 P, bőrnélkül 1.56, háj 1.60 P, zsír kg. 1.72 P, sószalonna kg. 1.72 P, tepertő kg. 2 P, friss kolbász kg. 2.20 P, füstölt kolbász kg. 2.60 P, paprikás szalonna 2.40 P.

Halárak: ponty kg. 1.30—2.00 P, csuka kg. 2 P, balatoni fogas kg 3 P, harsa kg. 2.50 P, szeletelve kg. 4 P.

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiae:

Rozs októgerre: 15.05, 15.09, 14.88, zárlat 14.86—14.88. Márciusra 16.00, 15.77. zárlat 15.76—15.78 P.

Tengeri szeptemberre: 19.90, 19.95, 19.83, zárlat 19.80—19.83 P.

Készárúpiae:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.80—20.00, 78 kg 20.00—20.20, 79 kg 20.20—20.40 80 kilós 20.30—20.50. — Felsőlisztű 77 kg 19.65—19.80, 78 kg 19.85—20.00 79 kg 20.05—20.20, 80 kg 20.15—20.30 rozs pestvidéki 14.10—14.30, rozs más 14.25—14.45, takarmányárpa elsőrendű 16.70—17.20, középminőségű 16.50—16.70, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 20.50—20.70, középminőségű 20.20—20.50 P.

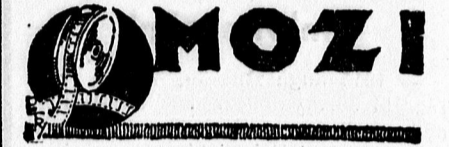
tengeri 19.70—19.85, korpa 13.60—13.80 P, 8-as liszt 15.75—16.50 P

SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott ferenc városi sertésvásárra felhajtottak 66 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 255 darab. Az irányzat változatlan volt. Árak: uradami zsírsertés páronként 340 kilón felü 110 fillér, szedett sertés I. 106 fillér II. 103—105 fillér, III. 84—96 fillér exportzsír márkázott 150 fillér.

DEBRECENI LÓVÁSÁR.

A kedden tartott debreceni lóvásárra felhajtottak 220 darab lovat, eladtak 150 darabot. Vágóló 50—100 pengő, silány igásló 70—170 P, közép 172—190 P, jó igásló 300—500 pengő Irányzat változatlan.

Csodálatos szerelem

VIGSZÍNHÁZ MOZGÓ BEMUTATÓJA

Modern millióben kedvesen romantikus, régi történet az egyszerű dolgozónőről, aki összetalálkozik a királyi herceggel. Szerelem egy tündéri nyár Olaszországban (a tájleírások gyönyörűek) és a herceg felbontja eljegyzését a hercegnővel és feleségül veszi a kis dolgozónőt, aki, hogy ebben a sablonos történetben valami új is legyen, egy hatalmas utaszállító repülő gép stewardesse. A CSODÁLATOS SZERELM nem nagygényű de végtelenül bájos darab s a két főszereplő Jeny Jugo és Gustáv Fröhlich remekelnek.

A kísérő műsorban magáért a pompás híradóért érdemes megnézni az előadást, amelyben a Szent István-napi körmenet, a Ludovikások avatása és egész sereg friss, aktuális ememény sorakozik fel.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. 7201—1939. FELHÍVÁS (Munkaadók figyelmébe.) Nyomatékosan felhívja a városi adóhivatal mindazon munkaadókat, akiknek alkalmazásában akár állandóan, akár ideiglenesen (egy bizonyos munka elvégzésére, vagy egész szezonra) olyan egyének állanak, akiknek a heti bruttó keresete a 20 pengőt, vagy havifizetéseknél a havi 80 pengőt meghaladja, vagy ha nyugdíjuk stb. ezen összegnél több, hogy alkalmazottaikat a könyvkereskedés-könyvtárakban s a munkaadó által kelt példányban kitöltendő, vagy heti, vagy pedig havifizetési alkalmazottak bejelentésére szerkesztett illetményjegyzéken a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal 23. sz. szobájában feltétlenül jelentésként be s a kivethető alkalmazottak kereseti, rokkantellátási, valamint heti 30, illetve haviaknál 120 pengőn felüli illetmény után a különadót a városi adópengéztárba egyidejűleg fizessék be. **A hetifizetési alkalmazott egy hónap kapott összes keresetét heti állagösszegre átszámítani nem szabad, hanem az egy-egy naptári héten ténylegesen neki kifizetett összeget kell tekinteni azon heti keresetének.** Úgy a heti, mint a havifizetési alkalmazottak minden hó 25-ig jelentendők be, de a hetifizetéseket keresete hetenkénti részletezéssel tüntetendő fel. A bejelentést elmulasztókat a m. kir. adóhivatal **any nyiszor 100 pengő bírsággal sújthatja**, ahány hónapban elmulasztották az adóköteles alkalmazottjukat bejelenteni. Bejelentendők a nem szoros értelemben vett alkalmazottak, mint például a képviselőkkel megbízottak, a cséplőgéptulajdonosok által foglalkoztatott gépeszek (cséplőgépkézelők), továbbá a dohánycseresznye is. Debrecen, 1939 augusztus 22-én, **Városi adóhivatal.**

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Holbó Sándor földműves Hajdúsámson, fiú Sándor. Ornstein László villanyszerelősegéd, Pesti uca 37., fiú György. Baranyi Péter kocsis, Ebes 5., fiú Péter. Kovács Imre napszamos, Diószegi kövesút, leány Lujza. Kóncz Dániel ny. csendőrtiszthelyettes Budai Ézsaiás uca 32. fiú István. Rótn Gábor napszamos, Józsa leány Ilona. Veszprémi Károly műkertész, Faiskola uca 4., leány Eszter. Gilányi István földműves, Tornósy-tanya, leány Margit. Plébán György napszamos, Dombostanya 45. fiú István és Mihály (ikrek). Vitéz Molnár Sándor tiszthelyettes, Beresényi uca 56. fiú Lajos. Szakál László szobafestősegéd, Sámsoni út 29., leány Ilona. Dr. Murányi Ernő MÁV fogalmazó, Teleki uca 79., fiú Ernő. Csendom János péküzleti szolga, Vendég uca 78., fiú János. Szilágyi Antal béres, Elep 35. fiú István. Medvés Gyula gazdálkodó, Fancsika 40., fiú Gyula. Balogh János napsz. Honvéd uca 9., fiú Barnabás. Czibere János földműves, Szikligyakor, fiú István. Csöke József földműves, Macs 71-73. leány Ilona. Kárai Lajos napsz. Püspökladány, leány Margit. Feldman Jakab szabómester, Csokanál uca 48. leány Mária. Harangi Sándor faipari munkás, Dömsödi uca 25., fiú Sándor Gábor Gusztáv MÁV főtiszt, Péterfia uca 26., fiú György. Bánfalvi József MÁV segéd tiszt, Mezőpeterd, leány Gabriella.

Eljegyzések: Ökrös Sándor gépkocsivezető, Kossuth uca 66.—Fülöp Erzsébet, Bellegelő 48. Kiss Péter Mihály kereskedősegéd, Kertész uca 1. Holes Erzsébet, Nyil uca 63. Szilágyi István sütősegéd, Árpád-tér 38.—Nagy Mária, Burgundia uca 1. Tobák Sándor aszfaltozó, Budapest—Czakó Erzsébet, Kishegyési út 30. Dolmányos József földműves, Györgyvirág uca 20.—Gyarmati Piroška, Szepesi uca 98. szám.

Házasságkötések: Szakál József főpincér, Wesselényi uca 81.—Varga Mária, Petőfi-tér 10. Wichter József sütősegéd, Simonffy uca 35.—Klein Ilona, Hajdúszovát. Dr. Gács Jenő orvos, Csapó uca 31.—Grünberger Borbála, Csapó uca 56. Tóth Vida Gábor napszamos, Józsa, Nyugati uca 24.—Gargya Zsuzsanna ugyanott. Tasnádi István kéményseprősegéd, Leány uca 2. sz.—Urbán Mária, Csapó uca 19. Basch Samu talmudista, Miskolc—Schvartz Róza, József kir. herceg uca 75. szám. Bacsó József cserépkályhamunkás—Kévs Erzsébet, Rákóczi u. 6. szám. Balogh Sándor fodrászmester—B. Kiss Sára, Komlóssy út 44. Aknai Sándor áll. rendőr. tisztviselő, Csillag uca 54.—Viktor Julianna, Bethlen u. 69. szám. Buchberger Pál mérnök, Lósonc—Ludmány Anna, Déli sor 1 D. Bangó János vásári kereskedő, Nyugati uca 1.—Simon Mária, Homok u. 116. szám.

Halálozások: Özv. Oláh Zsigmondné Könya Eszter rk. 75 éves. Virág uca 75. szám. Rác Gábor ref. 15 hónapos, Pesti uca 4. Szoboszlai János ref. egy hónapos, Bellgelő 132. Bisóthka Istvánné Szutor Izabella ref. 43 éves. Simonffy út 25. sz. Erkel Gyula rk. 15 hónapos, Csökkmő. Kálmán István ref. egy éves, Halasi uca 28. Nagy István ref. 1 éves, Pesti uca 4. Szücs István ny. MÁV segéd tiszt, ref. 83 éves, Telki uca 82. szám.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégebbi szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérbáz, telefon: 19-56 szám, — „Ingeció” lerakal.

SPORT

A Bocskai kéri a Hungária mérkőzés elhalasztását

A Bocskai-ban hat játékos katona, Nadas Pesten, Pocsai Kassán, Szilassy Szegeden, Hajdú, Elek Debrecenben. A Bocskai emiatt kéri a vasárnapi Hungária elleni mérkőzés elhalasztását. A Bocskai kérése jogos és indokolt tavaly is ilyen okok miatt szenvedett vereséget és esett ki, jól teszi, ha most nem áll ki, irreális körülmények között.

Sporthíradó

Vasárnap, szeptember 3-án már a Bocskai is kezd, első ellenfele Budapest a Hungária csapata. A Bocskai csapata még nincsen készen, sőt, most a katonai szolgálatok miatt egyre több a nehézség és gond. A múlt évi csapatból csak Takács és Markos, illetve Kertes fog hiányozni. A rendelkezésre álló játékosok: Vöröss, Csokai, Nádasi Elek, Pocsai, Belcsik, Kristóf, Szilassy, Pásztói, Sándor, Hajdú, de lehet számitani Palotásra és Janzsóra is, sőt Janzsó mint komoly jobbszélső jelölt szerepel Új embert lámpással kutatnak de vagy nem jó a kiszemelt, vagy túl drága, vagy más akadály merül fel. A nyitány nehéz lesz: vereség vár a Bocskai-ra Pesten.

A DVSC újra Debrecenben játszik vasárnap NBB mérkőzést, ismét a vasúti pályán, mert visszakapta a DVSC sporttelepét. Ellenfele az erős Ózdi Vasgyári TK lesz, melyet még nem látott a debreceni közönség. Az Ózdi VTK volt Észak idei bajnoka és jobban kell játszani a DVSC-nek, mint vasárnap a 7:1 ellenére, ha győzni akar.

A keleti amatőröknel a legtöbb mérkőzés megtartása bizonytalan a rendkívüli helyzet miatt. Csak a hét közepén dől el, lehet és melyik mérkőzést tudják megtartani. A jelek szerint nem sokat.

Ausztrália 4:1 arányban legyőzte Jugoszlávia válogatott tenniszcsapatát a Davis Cup zónadöntőjében és most Ausztrália Amerika válogatott csapatával kerül össze.

A Hungária is nagyban készül a Bocskai ellen. E héten nyer leigazolást Béky a Phöbusból és valószínűleg így áll fel a csapat: Béky, Müller, Cseh Kardos, Tittkos, a hátsó formáció így áll fel: Szabó, Kiss, Biró, Sebess, Turay, Dudás.

A Nemzeti Bajnokság egyesületeinél az a szokás, hogy döntetlen esetén sorsoltak ki legyen a labda. Ezentúl nem sorsolnak, hanem a labdát az ifj. alap javára adják. Így is segítenek az ifj. sporton, támogatják az utánpótlást. Helyes is ez.

Rendnek muszáj lenni. AZ MLSz miniszteri biztosa a hivatalos lap útján a következő rendelkezést adta ki: A múltban elszomorító szokássá vált az, hogy a közönség egyes része a játékevetőt sportszerűtlenül sértegette. Elhatároztam, hogy az újjalakult JT-t azaz a játékevetők tekintélyét minden körülmények között megóvjuk. Nem fogjuk tűrni azt a gyűlölködő magatartást, amelyet a múltban a nézők részéről a játékevetővel szemben tapasztaltunk. Felkérem az egyesületeket, hogy az ilyen jelenségeket csírájában fojtsák el.

A játékevetőket utasítottam, hogy a sértegetések esetén a mérkőzést azonnal szüntessék be. A sértegetésért minden felelősséget a rendező egyesületekre hárítok. Ilyen eseteknek a következőképpen a pályaválasztó jog baladéktan megvonása lesz. Azt akarom, hogy a magyar futballpályákon minden tekintetben rend és fegyelem legyen.

Mikor Tas gróf volt

Írta: Sándor Géza

Regény

(3)
— Olvassa meg az úr. Mit macerálják itt a szegény embert. Nincs annak egy fitying hija se.

A vastag ember bökdösni kezdte tömpekörmű mutatoujjával a kis pénzoszlopokat.

— Itt a vacak jegye, — csapta oda mérgesen.

Pogácsáné diadalmasan körbe mutatta fogatlan inyét. Ezer ráncba futott az arca.

— Ha mink megtanultunk számolni, az urak is tanuljanak meg olvasni — motyogta. Gyorsan beléköttette kendőjébe a jegyet. Eliskolt.

Az elefántöklü belefenyegtetett a levegőbe.

— Majd megtanítalak én legközelebb, vacak szocialista szipirtó. — Úgy látszik, a vacak volt a kedves szava. Illett hozzá.

Senki mukkanni sem mert. Tas reszketett a fölindulástól. Sok követ embert látott már, jókedvűek, elégedettek voltak. Ez alaposan elüt a többitől. Mindenkiel gorombáskodott. Egy szeplős, zöldképi diáklányt el is zavart. Hozzon új igazolványt, ez még tavalyi. Mikor pityeregni kezdett, szembe libázta.

Tasban forrt a mérég. Epen ő következett. Ha bele is beleköt, nem hagyja szó nélkül. Megkérdezi, meg ő, azért kapja-e a fizetését a kenyéradó vállalatától, hogy mindenkit elrettentsen a pokróc modorával, ahelyett, hogy nyájas szóval ideédesgetné. Megkérdezi, ő van-e az utasokért, vagy az utasok érte. Megkérdezi bizony, ha szétrükkad is dühében ez a hájasbód. Most is a körmet piszkálja, pedig neki már mennie kellene ahhoz a postáshoz.

Végül mégis Tasra pillantott lomhán.

— Bérlet? — s újabb nyolevan-két másodpernyi merengés után tétován érte nyúlt. De amint bele szagolt az igazolványba, tüstént nyakig vágta a tollát a tintásüvegbe s nyargalni kezdett a mancsa,

mint egy megvadult talpigásló. Tiszteletteljes villanással összehasonlította a Tas képét vele magával. S már nyújtotta is vissza az igazolványát, minden bántó megjegyzés nélkül, sőt, sőt: szirupédes mosollyal. Aztán fölugrott, ki a korlát mögül. Szélesre vágta a fiú előtt az ajtót, összecsapta a bokáját és mélyen meghajolt. Az ember el sem bírja képzelni, milyen mozgékony, milyen hajlékony tud lenni egy ilyen hájtömeg. Derékszögben hajolt meg, mint a kisdíák az osztályfőnök úr előtt. Ahíto san rebegte.

— Alázatos szolgálja, méltóságos gróf úr.

Tas biccenteni is elfelejtett. Hamuszürkén támolgott ki az aranyban lubickoló utcára. Behúzódott egy kapuból alá. Kihúzta zsebéből a frisszagu diákbőrleitet. Szürkészöld kemény papírfedélben balról az ő arcképe, dróttal átfűzve, jobbról a neve, Gróf Charvay Félix. Hopp, ezt még alá kell írni. Előkotort a zsebéből egy tintaceruzavéget, a legközelebbi megállónál leült a padra és jó olvasható betűkkel odapötyöntette az új nevét. Már nem reszketett a keze.

Igazi gróf?

A nagyhasú hivatalnok csodálatos átváltozása csak egy pillanattig döbbentette meg. Ezen a boka-összecsapáson, hajbököláson, ajtókitáráson mérte le, hova szökkent hirtelen az átlaghalandók fölé. Szédítő ormon érezte magát. Alatta gyilkos szakadék, de már nem félt tőle. Ha belezuhan is, előbb végigélvezi az új helyzetét. Van egy talizmánja, csak elő kell rántania a zsebéből, s a tintavérű irodai dudvad is áldozati báránnyá szelidül.

(Folyt. köv.)

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

APROHÍRDETESEK

Levelezés

Aranyeső.

Csak negyedikén. — Üzenetet abban az újságban várok mielőbb. Utazom. Több dátum nem jó. Csak később. Csokolom. 660

Alkalmazást keres nő

Szoptató

dajkának ajánlkozik 3 hónapos gyerekekkel úri-családbhoz. Kiss uca 81 Kiss László Margit. 666

Alkalmazást nyer férfi

Fiatal

gyári munkás és szerelő-tanuló felvétetik. — Barna uca 16. műjégyár. 652

Kelmefestő-

tanulót, ellátással felveszek, Kálvin-tér 5. sz. 662

Egy fiatal

fodrászsegéd felvétetik, Szent Anna uca 14. 669

Középiszkolát

végzet fiatalembert el-sejére felveszünk. Tokaji horozó, püspöki palota. 670

Nagy biztosító társaság keres kereskedelmi iskolát végzett gyakorlatnokot. Pályázatok: Postafiók 28. 679

Cipésmestert

jó férfi munkára keresünk, Süsskind, Piac uca 71. 687

Fodrászsegéd

magas fizetéssel felvétetik, Takács, Baranyi uca 42. szám. 638

Ügyes fiú,

kifutónak felvétetik, — Csapó uca 76. sütőde. 698

Cipészegéd,

vegyes munkára felvétetik, István út 15. 695

Kerékpározni

tudó kifutófiút és péksegédet felveszek, Nyil uca 79. 692

Alkalmazást nyer nő

Vidékre
gyermek mellé kis-asszonyt keresek. Kigyó ucca 51. 661

Nagy vállalat
perfekt gyors- és gépirónót, keresztényt keres. Irásbéli ajánlatot „Intelligens jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 672

Egy
fodrásztanuló lány felvétetik. Piac ucca 61 sz. félemelet. 681

Perfekt
szobaleányt felveszek elsejére, III. emelet 7. ajtó, Rákosi Jenő u. 4. 682

Pincelakást
és fizetést adok dél-élti házimunkáért, Benedek, Batthyány u. 1. szám. 1894

Gyermekkertésznőt,
ki takarítást is vállal, 2 éves kislányomhoz felveszek, Nyil ucca 79. 693

Női
fodrászsegédet felveszek, Bata fodrász, Simonffy ucca 1. 639

Tésztagyárba
kézi tarhonyázó asszonyok felvételnél, Nyil ucca 79. 691

Férfiszobásba
kifutóleányt felveszek, Sas ucca 2. ajtó 4. 694

Fiatal
kifutóleány s minden bejárónó felvétetik, Péterfia u. 52. 690

Háztartási alkalmazott

Mindenes
szakácsnőt keresek, jó bizonyítvánnyal, Piac ucca 59. II. emelet, 2-ik lépcső. 663

Mindenesleány
hosszú bizonyítvánnyal felvétetik, Nagyvárad ucca 14. uccai lakás. 665

Szobalány,
elsejétől délelőtre felvétetik, Miklós ucca 4. dr Szöllösi. 683

Elsejére
fiatal bejárónót keresek könyvvel, megbízható szorgalommal, — Csapó ucca 40 B) udvar keresztépület. 685

Megbízható
bejárónót felveszek. — Jelentkezni: Búsi ucca 11. alatt. 680

Szorgalmas,
megbízható rendszerető bejárónó egész napra felvétetik, Csapó ucca 88. szám. 701

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös sajtókészítmény raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9. 22

Villanykörte-
csere 20 fillér. Diszlárgyak, rádió, gramofon, gramofonlemez, olcsón Vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1526 9. 9

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi utca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2

Fáy arckrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (színház mellett). 1322 9. 6.

Retortafaszén
mgeérkezett. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan u. 21. sz., telefon: 19-82. 699

Kereslet

Elveszett
a Sámsoni úttól a Báthory ucca közepéig egy „Johsan” gyártmányú kerékpár, rajta egy kis barna koffer, aki tud róla, vagy nyomra vezet, rendes jutalomban részesül, Kurucz u. 112. szám. 659

Ellopott
kb 14 méter gumicső nyomra vezetője jutalomban részesül. Hadházi ucca 26. 667

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövőre. Csapó ucca 16. 707, 9, 7

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Diákot keres

Két
középszkolai tanulót teljes ellátásra vállal úri család. Cím a kiadóban 658

Diákot,
izr. úricsalád, központi fűtéses lakásban teljes ellátással elfogad. Ferenc József út 43. sz., első udvar, V. e. 2. 643

Kisebb
diákleányt, teljes ellátásra elfogadok, Maróthy György ucca 24. 700

Keresek
két diákfiút, teljes ellátásra, lakással együtt Cím a kiadóban. 686

Tisztviselősalád
polgáristákat felvesz teljes ellátással, gyengéket tanítással, Nagy-Sándor József ucca 11. 673

Társ

Központban
levő üzlethelyiséget megosztanám női divat szakmással. Ajánlatok: „Kalapszalom” jellegre a kiadóba. 688

Átadó üzlet, vendéglő

Kiadó
hentes-mészáros üzlet és szabóüzlet, bármire alkalmas, Kassa út 2. 675

Fűszerkereskedés
italmérővel, lakással, s külön udvarral átadó. Vadászi, Meszina ucca 1. szám. 680

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkhásból felvágott tűzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tűzifa
és szén legolcsóbban Sándor László Dózsa u. 25. T. 27-01. 1092 8. 31

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő” mellett, Telefon 10-24. 1080 vv

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
konyha, spájz, fűskamara, mosókonyha, — szeptember elsejére lehetőleg magános nőnek szép, tisztá, csendes virágos udvarban, Hatvan ucca 24. 668

Kiadó
szép nagy szoba, konyha, kamara, Vargakert ucca 8 szám. Szoboszlói úti patikánál. 674

Egy udvari szoba,
konyha, október elsejére kiadó. Rákóczi ucca 67. szám. 678

Kiadó lakás kétszobás

Két uccai
szoba, mellékhelyiség nélkül kiadó. Miklós u. 4. szám. 657

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
lakás, 900 négyszögletes mesterlakással kiadó, a Simonffy úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtudható. E 35

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

Vigkedvű Mihály
ucca 34. al. Kovácsnéhoz, bútorozott szobacímeket kérek elsejére. 696

1940
évi április 1-re, esetleg május 1-re keresek 4, esetleg 3 szobás lakást, — részletes ajánlatot „1871 szám” alatt a kiadó továbbítt. 461 9. 3

35 pengőig
keresek lakást, egy szoba, konyha, spájz, lehetőleg előszobával. Tiszta, egészséges helyen. Ajánlatokat: Anyakönyvi hivatalba kérek 684

Bútorozott szoba

Légtűtéses
egyszerű bútorozott szoba kiadó. Svetits bérház, 1 lépcső, III. e. 4 ajtó. 676

Bútorozott
uccai szoba, belvárosban ellátással azonnal kiadó, Semouritzné, — Domb ucca 14. 650

Elegánsan
bútorozott szoba, fürdő szobával kiadó. Bercesényi ucca 29. 1895

Vegyes

Napiáron,
csemegeszlő, őszibarack, nagy óriás, be-főzéshez 20 fillértől, — Poroszlay út 71. 671

Gratológnő
biztos analízist nyújt az érdeklődőknek. Széchenyi ucca 43. szám. 638

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszina ucca 2. szám. vv.

Vasredőnyös
kirakat, ajtó, fürdőkád eladók Magoss György tér 9. patikában. 1968 8. 31.

Gyakorló
gimnázium III. oszt. könyvei jutányosan eladók. Farkas, Böszörményi út 11. A). 620

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látesőveket, alpakka étkezőket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóság-közvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAI
AROMAS, ZAMATOS
KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEYO ELŐTT PÖRKÖLIK
DEGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Eladó ház

Villatellek
egy 404 s egy 327 négyszögletes a Lajos király téren, közművekkel sűrűsöen eladó. Értekezni: Nap ucca 4. 107 vv

Példátlanul
olcsó, elköltözés miatt, háromszobás téllakás díszparkkal, díőfő-óriásokkal, gyümölcsös sel, Horthy út mellett, Andrássy út 8. 621

Adómentes ház
2 lakással népfürdőnél eladó, földdel cserélek Baksai, Sándor ucca 6. sz. 1947 8. 31

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istálló ház hat munkateremmel, kerttel. 627 négyszögleten telken eladó. Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istálló ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögleten telken eladó. Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Szent Anna ucca 34. számú ház
418'54 négyszöglet, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert, Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Meszina ucca 2.
Könyök ucca 1. saroktelek. 138 négyszöglet, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás Cím a kiadóban. E 40

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. Komlóssy út és Dóczy ucca között az egyetemi atletikai pályával szemben fekszik, 864 négyszöglet. Három parcellában is eladó. Cím a kiadóban. E 29

Négyszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 248 négyszögletes telekkel. Teleki ucca 77. alatt, szép ház, garázs is van benne, most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Gyönyörű
ötszobás lakással Liró 293 négyszögletes telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai ucca 9 C. — Közlebbit a kiadóban. E 27

Simonffy út 7. sz. villa
888'20 négyszöglet, 6 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhas lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlay-nál, Széchenyi utca 24. 1216 vv

Simonffy út 5. sz. villa
eladó
600 négyszöglet, van rajta 2 rendbeli lakás, Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögletes villatellek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház, 141'40 négyszöglet, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszöglet, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a „Debreczen” kiadóhivatalában. E 42

Kétlakásos
ház 129 négyszöglet telekkel, Mórúcc ucca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alapozott lakóházzal, gazdasági udvarban, istállóval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Erdeklődni: Honvéd ucca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 691 vv.

Gazdasági termények

Eladó
nyolc mázsa ószemes tengeri, kicsiben is. Homok ucca 89. 702

Eladó állatok

Eladó
négy darab hizónak való süldő páronként is és öt darab tartani való mangalica malacok, Tócsokert, Lőcse ucca 3. szám. 697

Szerkesztő: JELŐS: PÁLFI JÓZSEF
Kiadó: SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feladás nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.